

Goleniów, czerwiec 2020

RAPORT KOŃCOWY Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ ROK SZKOLNY 2019/2020

ORGANIZACJA EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ w roku szkolnym 2019/2020

Zagadnienia do ewaluacji wewnętrznej:

1. Problem badawczy: **Obciążenie ucznia pracami domowymi**
2. Problem badawczy: **Przestrzeganie zasad oceniania uczniów. W jakim stopniu oceny szkolne motywują ucznia do nauki.**
3. ~~Problem badawczy: „Psychologiczne i społeczne uwarunkowania bezpieczeństwa w szkole” – zrezygnowano (brak możliwości, ze względu na czasowe ograniczenie funkcjonowania szkół w związku z COVID-19)~~

Przedmiot/problem badawczy nr 2 : Przestrzeganie zasad oceniania uczniów. W jakim stopniu oceny szkolne motywują ucznia do nauki.

Wykonał: Zespół ds. ewaluacji i pomiaru dydaktycznego w składzie:

E.Kościńska, I.Słodowa, E.Sobczak, J.Szymczak i P.Buczowski

Podstawa prawna: : Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2017 poz.1658).

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie i opis zastosowanej metodologii.....	1
II.	Analiza ilościowa otrzymanych wyników	7
III.	Wnioski w odniesieniu do pytań kluczowych. Analiza jakościowa uzyskanych wyników.....	23
IV.	Rekomendacje.....	27
V.	Aneks	28

I. WPROWADZENIE I OPIS ZASTOSOWANEJ METODOLOGII

Prezentowany raport jest wynikiem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Szkole Podstawowej nr 3 im. Jana Brzechwy w Goleniowie przez członków zespołu ds. ewaluacji i pomiaru dydaktycznego w okresie styczeń - maj 2020r. roku i odnosi się do problemu badaw-

czego nr 2: **Przestrzeganie zasad oceniania uczniów. W jakim stopniu oceny szkolne motywują ucznia do nauki.**

W polskiej szkole podstawowej w systemie oceniania wyodrębnia się dwa nurty: ocenianie wewnątrzszkolne oraz ocenianie zewnętrzne. Ramy prawne oceniania obecnie regulują utrzymane w mocy przepisy ustawy o systemie oświaty, uzupełnianej przez kilka aktów wykonawczych – rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej.

Ocenianie wewnątrzszkolne - prowadzone jest przez nauczycieli uczących uczniów na podstawie opracowanych przez siebie wymagań, które wynikają z realizowanych przez nich programów nauczania. Ocenianie to dotyczy osiągnięć edukacyjnych uczniów, a jego ideą jest wspieranie rozwoju ucznia. Jest to przede wszystkim ocenianie kształtujące (formatywne).

Ocenianie zewnętrzne (oceny sumatywne) - jest prowadzone przez państwowe instytucje zewnętrzne wobec szkoły – Centralną Komisję Egzaminacyjną i Okręgowe Komisje Egzaminacyjne¹.

OCENIANIE WEWNĘTRZNE

Szczegółowe warunki oraz sposób uzyskiwania ocen w toku oceniania wewnątrzszkolnego określa statut każdej szkoły. Zgodnie bowiem z zapisami art. 98 ust.1 pkt 8 ustawy Prawo oświatowe „Statut szkoły zawiera w szczególności szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów, o którym mowa w art. 44b ustawy o systemie oświaty”. Podobny zapis występuje także w ustawie o systemie oświaty: „Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły” (art.44b ust.10). W przypadku naszej szkoły są one szczegółowo opisane w dokumencie o nazwie Wewnątrzszkolne zasady oceniania (WZO) będącym załącznikiem do Statutu szkoły. Obok corocznego informowania rodziców o stawianych wymaganiach, jest to najważniejszy element zagwarantowania sprawiedliwości procedury oceniania w szkole.

Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz formułowania oceny w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programów nauczania. W ramach oceniania wewnątrzszkolnego ocenia się osiągnięcia edukacyjne ucznia i zachowanie ucznia.

Celem oceniania wewnątrzszkolnego jest:

1. informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
2. udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
3. udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
4. motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
5. dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia;
6. umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

¹Informacje we wstępie zaczerpnięto z artykułu: System oceniania w szkołach podstawowych; https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/assessment-primary-education-34_pl

1. formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych (semestralnych) i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych;
2. ustalanie kryteriów oceniania zachowania;
3. ocenianie bieżące i ustalanie śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, według skali i w formach przyjętych w danej szkole;
4. przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych;
5. ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych i semestralnych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej z zachowania;
6. ustalanie warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych, a w szkole policealnej - semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
7. ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.

Rodzice w naszej szkole są informowani o postępach, sukcesach i przyczynach trudności w nauce oraz zachowaniu swoich dzieci poprzez:

- a) spotkania z wychowawcą podczas zebrań z rodzicami,
- b) indywidualne spotkania z wychowawcą, nauczycielami uczącymi, pedagogiem, dyrektorem szkoły podczas dyżurów nauczycielskich,
- c) spostrzeżenia, pochwały i uwagi wpisywane w zeszytach do korespondencji z rodzicami, dzienniczku ucznia lub w dzienniku elektronicznym,
- d) drogę urzędową w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionych czy też rażącego naruszenia zasad przyjętych przez szkołę.

Uczniowie są oceniani oddzielnie z każdego przedmiotu. Ocena zależy od nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne, chociaż z uwagi na ustalone kryteria oceniania nie może ona być arbitralna. Wyniki, jakie uczeń uzyskał w roku szkolnym, bierze się pod uwagę przy wystawianiu oceny na koniec roku szkolnego. Punktem wyjścia do ustalenia oceny na koniec roku jest uzyskana średnia ważona z wypracowanych ocen cząstkowych. Każda aktywność ucznia z danego przedmiotu ma bowiem przypisaną wagę (np. ocena z pracy klasowej to waga 4, a z kartkówki – to waga 2).

Ocenianie dzieli się na cząstkowe, śródroczne i roczne. Podstawą do wystawienia ocen śródrocznych i rocznych jest klasyfikacja, czyli ocenianie podsumowujące osiągnięcia danego ucznia w ciągu odpowiednio semestru lub roku szkolnego. W klasach IV-VIII szkoły podstawowej uczeń, który uzyskał na koniec roku szkolnego pozytywną ocenę klasyfikacyjną, jest promowany do klasy programowo wyższej. Klasyfikacja śródroczna w naszej szkole ma charakter informacyjny.

W klasach I-III szkoły podstawowej ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych i roczną ocenę klasyfikacyjną z zachowania. W klasach tych obowiązuje ocena opisowa. Tylko dla uczniów uczęszczających na religię/etykę jest to ocena wyrażona cyfrą. Począwszy od klasy IV nauczyciel w naszej szkole ma do dyspozycji następującą skalę ocen: 6 – celujący, 5 – bardzo dobry, 4 – dobry, 3 – dostateczny, 2 – dopuszczający, 1 – niedostateczny. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, techniki, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych nauczyciele w szczególności zobligowani są brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych

zajęć.

** Prawo oświatowe dopuszcza też stosowanie w klasach starszych ocen opisowych. Dlaczego zatem jako szkoła z tego nie korzystamy?*

Otóż rozporządzenie z jednej strony pozostawia szkołom bardzo duży zakres swobody bieżącego oceniania, a nawet sposobu jego dokumentowania, jednak i tak na koniec roku wymusza stosowanie skali cyfrowej. „Twarde” określenie skali ocen klasyfikacyjnych w znaczącym stopniu zniechęca nas póki co do innowacji w zakresie oceniania – ostatecznie i tak, każdy, nawet najbardziej wyrafinowany system oceny bieżącej musi zostać dopasowany do ograniczonej rozporządzeniem sześciostopniowej skali, która ma bardzo ograniczoną wartość informacyjną. Z dużym prawdopodobieństwem założyliśmy też, że uczniowie, jeżeli nawet wdrożymy eksperymentalny system oceniania bieżącego, będą – zwłaszcza w miarę zbliżania się końca roku szkolnego – pytać nas „co właściwie im wychodzi na koniec roku”. Tym bardziej że szkoła zobowiązana jest poinformować rodziców uczniów o zagrożeniu stopniem niedostatecznym. Ta pozorność swobody, jaką dają nam zapisy rozporządzenia, póki co powstrzymuje nas od wprowadzenia oceny opisowej, czy też poszukiwania innych form oceniania bieżącego w klasach starszych.

W naszej szkole nauczyciele dokonując bieżącego oceniania uczniów posługują się zasadami przedmiotowego oceniania (PZO). Przedmiotowe zasady oceniania są dokumentem zawierającym informacje o wymaganiach i kryteriach, stosowanych w trakcie oceniania przedmiotowego, są podporządkowane zasadom wewnątrzszkolnego oceniania i spójny z podstawą programową w zakresie nauczania danego przedmiotu oraz przyjętym do realizacji programem nauczania.

Oceny, jak również kryteria ich wystawiania są w naszej szkole jawne dla ucznia i jego rodziców. Klasyfikacyjne z zachowania odbywa się według skali: wzorowe, bardzo dobre, dobre, poprawne, nieodpowiednie i naganne. Ocena z zachowania nie może mieć wpływu na stopnie z przedmiotów nauczania i promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły. Jednakże pod określonymi warunkami rada pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia ze względu na jego naganne zachowanie.

Uczniowie mają prawo do składania egzaminu sprawdzającego, jeśli ustalona przez nauczyciela ocena śródroczna (semestralna) lub roczna jest, ich zdaniem (lub zdaniem ich rodziców), zaniżona. Również dla uczniów, których z różnych powodów nie można klasyfikować (indywidualny tok lub program nauczania, nauka poza szkołą, np. w domu, czy choroba ucznia), organizuje się egzamin klasyfikacyjny.

OCENIANIE ZEWNĘTRZNE

Podstawowym założeniem polskiej reformy oświatowej, którą zaczęto wdrażać od 1999 roku, było organizowanie zewnętrznych form egzaminowania po zakończeniu nauki w szkole. Pierwszym z nich, przeprowadzanym po zakończeniu nauki w szkole podstawowej (po VI klasie), był corocznie przeprowadzany, powszechny i obowiązkowy sprawdzian. Przystąpienie do sprawdzianu było jednym z warunków ukończenia szkoły podstawowej. Ustawą z 2016 r. sprawdzian zewnętrzny po szkole podstawowej został zniesiony. Zamiast niego, ukończenie VIII klasy szkoły podstawowej w nowym ustroju szkolnym zakłada powszechny i obowiązkowy egzamin ósmoklasisty. Jest on przeprowadzany w formie pisemnej i ma na celu sprawdzenie, w jakim stopniu uczeń (słuchacz) szkoły podstawowej spełnia wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.

Wyniki egzaminu ósmoklasisty nie wpływają na ukończenie szkoły. Mają one jednak istotne znaczenie jako jedno z kryteriów rekrutacji do publicznych szkół ponadpodstawowych.

W związku ze stopniowym wdrażaniem reformy ustroju szkolnego, pierwszy egzamin ósmoklasisty odbył się w roku szkolnym 2018/2019. Szczegółowe zasady przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty ustalono w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 1 sierpnia 2017 roku, wydane na podstawie art. 44 z ustawy o systemie oświaty.

Sprawiedliwość i obiektywizm szkolnych ocen to sprawa od zawsze dyskusyjna. Ocena obiektywna w powszechnym pojęciu to taka, która wynika z pewnych kryteriów i może zostać w jakiś sposób potwierdzona (np. w wyniku oceniania tej samej pracy przez dwóch nauczycieli). W bieżącym roku szkolnym ewaluacja wewnętrzna dotyczyła oceniania, a w szczególności stopnia przestrzegania zmienionych od 1 września 2015 r. zasad oceniania, funkcji oceny szkolnej oraz odpowiedzi na pytanie na ile ocena szkolna motywuje uczniów do nauki. Celem badania była analiza, w jakim zakresie szkoła spełnia wymagania dotyczące oceniania wynikające z przepisów oświatowych, a także opinii rodziców i uczniów, dotyczących oceniania. Pośrednio jest to pytanie o to, w jakim stopniu zapisy WZO zapewniają obiektywizm i sprawiedliwość w odczuciu ankietowanych.

1. Przedmiot/problem ewaluacji wewnętrznej:

Stopień przestrzegania zasad oceniania i poszukiwanie odpowiedzi na pytanie na ile ocena szkolna motywuje uczniów do nauki

2. Odbiorcy ewaluacji:

Dyrektor szkoły, nauczyciele, rodzice

3. Identyfikacja zasobów (czasowych, finansowych, ludzkich):

- 1) *Czas realizacji ewaluacji* : 5 miesięcy (styczeń - maj)
- 2) *Wyniki* : potrzebne w pierwszych miesiącach roku szkolnego,
- 3) *Koszty*: koszt papieru, tonera, pracy zespołu
- 4) *Wykonawcy ewaluacji* (członków zespołu ewaluacyjnego):
Koordynator: E. Kościńska,
Członkowie: I.Słodowa, E.Sobczak, J.Szymczak i P.Buczowski

4. Cel ewaluacji:

Diagnoza stopnia przestrzegania nowych zasad oceniania. Zebranie informacji na ile ocena szkolna motywuje uczniów do nauki.

5. Pytania kluczowe (badawcze):

- 1) Czy wszystkie zasady oceniania określone w przepisach oświatowych są uwzględnione w statucie szkoły?
- 2) Czy regulacje zawarte w opisie zasad oceniania są znane i zrozumiałe, dla uczniów i ich rodziców?
6. Czy przedmiotowe zasady oceniania są w pełni zgodne z zasadami obowiązującymi w szkole w zakresie oceniania?
7. Czy nauczyciele uzasadniają oceny zgodnie z przyjętą regulacją w statucie?
8. Czy nauczyciele przekazują uczniowi wskazówki w taki sposób, że uczeń wie jak powinien nadrobić stwierdzone braki w sprawdzanej wiedzy i umiejętnościach?
9. Czy nauczyciele dostosowują wymagania edukacyjne do specjalnych potrzeb i możliwości uczniów?

10. Czy Rodzice i uczniowie znają i rozumieją wymagania edukacyjne i zostali z nimi za poznani?
11. Czy nauczyciele różne aktywności ucznia i wykorzystują pełną skalę ocen?
12. Czy oceny okresowe nie mają wpływu na ocenę zachowania?
13. Czy uczniowie uważają, że są oceniani sprawiedliwie?
14. Czy ocenianie uczniów motywuje ich do nauki?
15. Czy rodzice wnoszą podania o ustalenie ponowne oceny wskutek naruszenia przepisów prawa szkolnego?
16. Czy badani uważają, że są konieczne zmiany w zapisach WZO?

17. Kryteria ewaluacji (wskaźniki sukcesu):

- 1) Wszystkie zasady oceniania określone w przepisach oświatowych są uwzględnione w statucie szkoły.
- 2) Regulacje zawarte w opisie zasad oceniania są czytelne, znane uczniom i rodzicom.
- 3) Przedmiotowe zasady oceniania są w pełni zgodne z zasadami obowiązującymi w szkole w zakresie oceniania.
- 4) Nauczyciele uzasadniają oceny zgodnie z przyjętą regulacją w statucie.
- 5) Nauczyciel przekazuje uczniowi wskazówki w taki sposób, że uczeń wie jak powinien nadrobić stwierdzone braki w sprawdzanej wiedzy i umiejętnościach.
- 6) Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do specjalnych potrzeb i możliwości uczniów.
- 7) Rodzice i uczniowie znają i rozumieją wymagania edukacyjne i zostali z nimi zapoznani.
- 8) Nauczyciele wykorzystują pełną skalę ocen.
- 9) Oceny okresowe nie mają wpływu na ocenę zachowania.
- 10) Uczniowie uważają, że są oceniani sprawiedliwie.
- 11) Ocenianie uczniów motywuje ich do nauki.
- 12) Rodzice nie wnoszą podań o ustalenie ponowne oceny wskutek naruszenia przepisów
- 13) Badani uważają, że zmiany w zapisach WZO nie są konieczne.

18. Dobór metod badawczych:

Ankieta dla uczniów i Ankieta do rodziców (min 50% uczniów szkoły i min 50% rodziców)
Ankieta dla nauczycieli
Analiza dokumentów szkolnych (zapisów w Vulcanie, skarg składanych do dyrektora szkoły)
Analiza kompletności i zgodności zapisów w WZO z przepisami prawa

19. Formy, sposoby upowszechnienia raportu:

Umieszczenie w bibliotece szkolnej, prezentacja na radzie pedagogicznej, prezentacja wyników/ rekomendacji na spotkaniu rady rodziców i zebraniach wrześnieowych z rodzicami, umieszczenie na stronie szkoły.

II. ANALIZA ILOŚCIOWA OTRZYMANYCH WYNIKÓW

Grupa badawcza:

U – 132 (uczniów klas 3-8 naszej szkoły)

R – 72 (rodziców uczniów klas 4-8)

N – 12 (nauczycieli, spośród 24 uczących w danym roku szkolnym).

Rodziców, uczniów i nauczycieli poproszono, by odnieśli się do zagadnień związanych z ocenianiem w szkole, funkcją oceny szkolnej i zapisów w tym zakresie znajdujących się w WZO (Wewnętrznych Zasadach Oceniania) stanowiących załącznik do Statutu szkoły i będących wyznacznikiem zachowań nauczycieli w obszarze ocena szkolna.

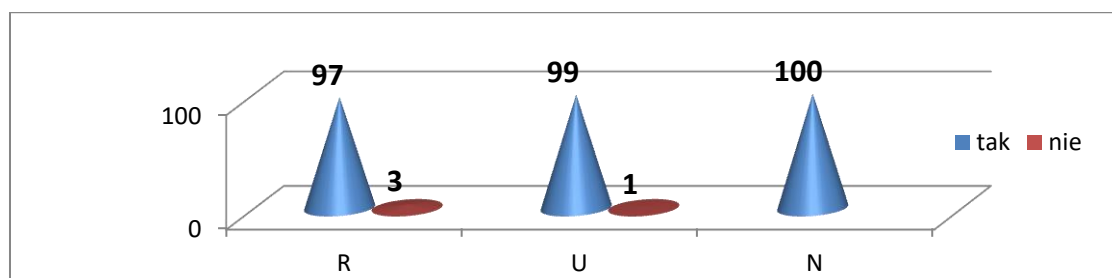
Otrzymane wyniki w zestawieniu procentowym obrazują wykresy poniżej. Przy czym kategoria „nie wiem” występowała tylko w ankiecie dla rodziców. Nie zawsze pytania dla każdej z trzech grup badawczych były takie same, stąd zdarza się, iż analizie poddano odpowiedzi tylko jednej, czy też dwóch z nich. Nie wszystkie odpowiedzi sumują się do 100% - braków nie analizowaliśmy, inne przekraczają 100% ze względu na możliwość wyboru kilku odpowiedzi spośród podanych.

Pytanie:

1R Czy został Pan(i) poinformowany(a) o zasadach oceniania w szkole?

1U Czy zostałeś poinformowany o zasadach oceniania w szkole?

1N Czy Pan(i) poinformował(a) uczniów o zasadach oceniania w szkole?

Prawie wszyscy badani rodzice i uczniowie deklarują, że zostali poinformowani o zasadach oceniania obowiązujących w szkole. Działania informujące podjęto 100% n-li biorących udział w badaniach. Analiza dokumentów szkolnych pokazuje, że dokument opisujący wewnętrzne Zasady Oceniania jest też dostępny na stronie szkoły.

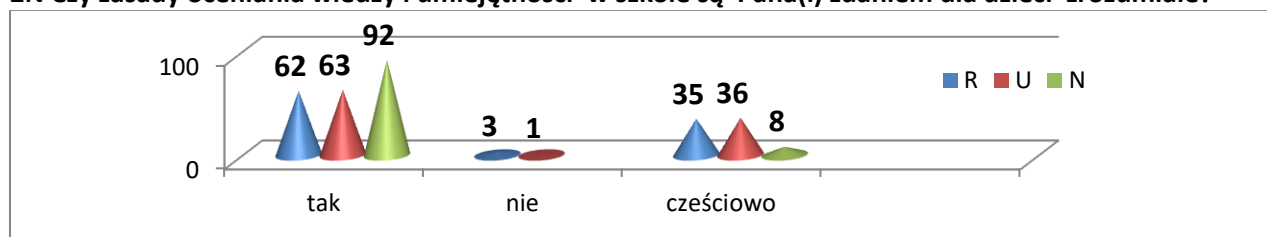
WNIOSEK: Wszyscy uczestnicy procesu nauczania i ich opiekunowie zostali zapoznani z systemem oceniania w szkole, a dokument (WZO) je opisujący jest dostępny na stronie szkoły.

Pytanie:

2R Czy zasady oceniania wiedzy i umiejętności dzieci w szkole są dla Pana(i) zrozumiałe?

2U Czy zasady oceniania Twojej wiedzy i umiejętności są dla Ciebie zrozumiałe?

2N Czy zasady oceniania wiedzy i umiejętności w szkole są Pana(i) zdaniem dla dzieci zrozumiałe?

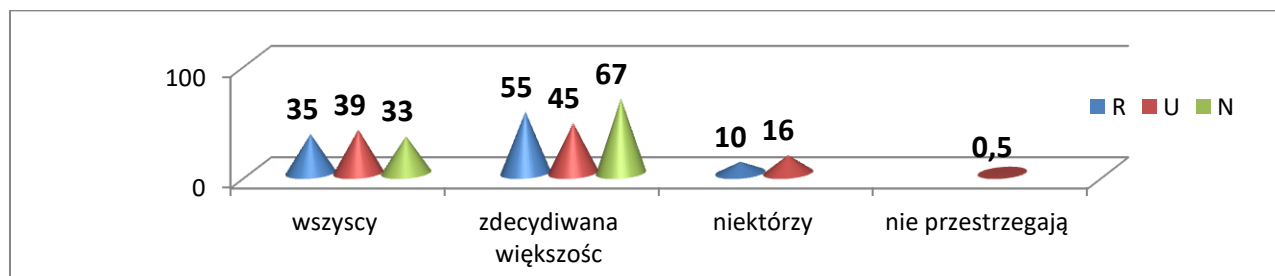

WNIOSEK: Zdecydowana większość społeczności szkolnej deklaruje, że przyjęte w szkole zasady oceniania są dla nich zrozumiałe, co 3. badany uczeń i rodzic wskazuje jednak, że tylko częściowo. Jeden z badanych nauczycieli też deklaruje, że rozumie je tylko częściowo.

2aR. Jeżeli zna Pan (i) zasady oceniania to : Czy nauczyciele przestrzegają tych zasad?

2aU. Jeżeli znasz zasady oceniania to: Czy nauczyciele przestrzegają tych zasad?

2aN Czy Pani/a zdaniem nauczyciele przestrzegają tych zasad?

Wśród przedmiotów, na których uczniowie są oceniani zgodnie z prawem szkolnym: badani wymieniają najczęściej wszystkie, albo konkretnie, jednak ich wachlarz jest bardzo duży.

Wśród przedmiotów, na których wg badanych naruszane są zasady oceniania badani wskazują najczęściej na :

- informatykę (oddawane prace po terminie, brak systematyczności w ocenianiu)
- religię (brak systematyczności w ocenianiu)
- matematykę (prace w klasach p.AKu oddawane po terminie)
- przedmioty artystyczne (zdaniem uczniów oceny z nich są za niskie)

oraz

- pojedyncze przykłady, gdzie ocena nie wynika z widełek procentowych, albo źle podliczone są punkty na kartkówkach , ucz. są zdaniem rodzica faworyzowani, w pracach grupowych pracuje tylko 1 osoba, a cała grupa dostaje ocenę.

W odczuciu blisko 40% uczniów nasi nauczyciele zawsze, a w opinii 45% w zdecydowanej większości przestrzegają przyjęte w szkole zasady oceniania. Zdarzają się jednak sytuacje, że pojedynczy nauczyciele mają z tym kłopot.

WNIOSEK: Nie wszyscy nauczyciele przestrzegają zasady oceniania zgodnie z prawem szkolnym.

Pytanie:

3R Jak często w Pana(i) opinii nauczyciele wykorzystują następujące formy oceniania:

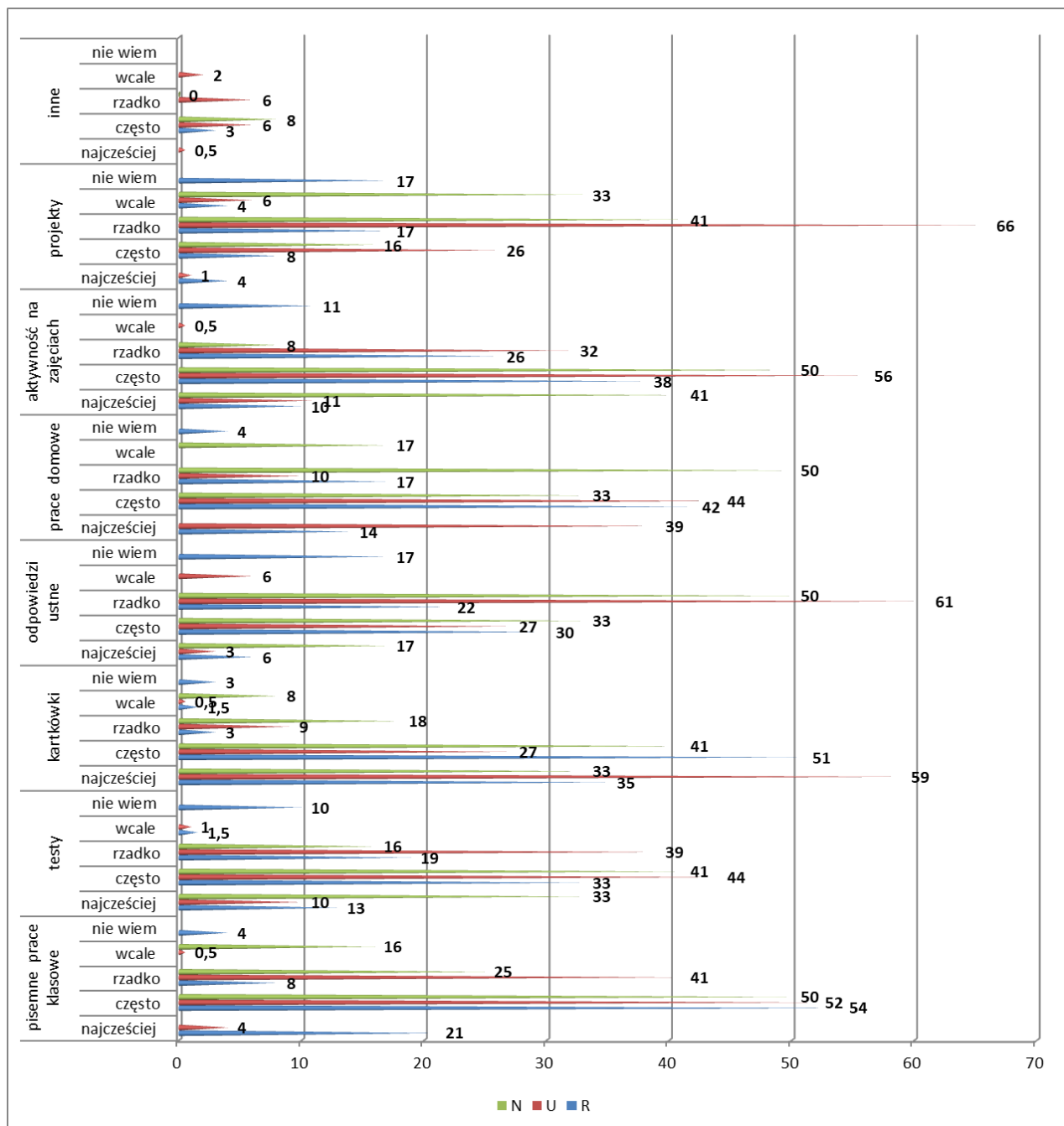
3U Odpowiedz, jak często nauczyciele wykorzystują następujące formy oceniania:

3N Jak często wykorzystuje Pan(i) następujące formy oceniania:

WNIOSEK: Nauczyciel oceniają różne aktywności podejmowane przez uczniów.

Najczęściej są to prace pisemne (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, prace domowe), rzadziej oceniane są projekty, odpowiedzi ustne, czy aktywność na lekcjach.

Wśród innych form oceniania wymieniane są: prace praktyczne i prace plastyczne oraz ćwiczenia.

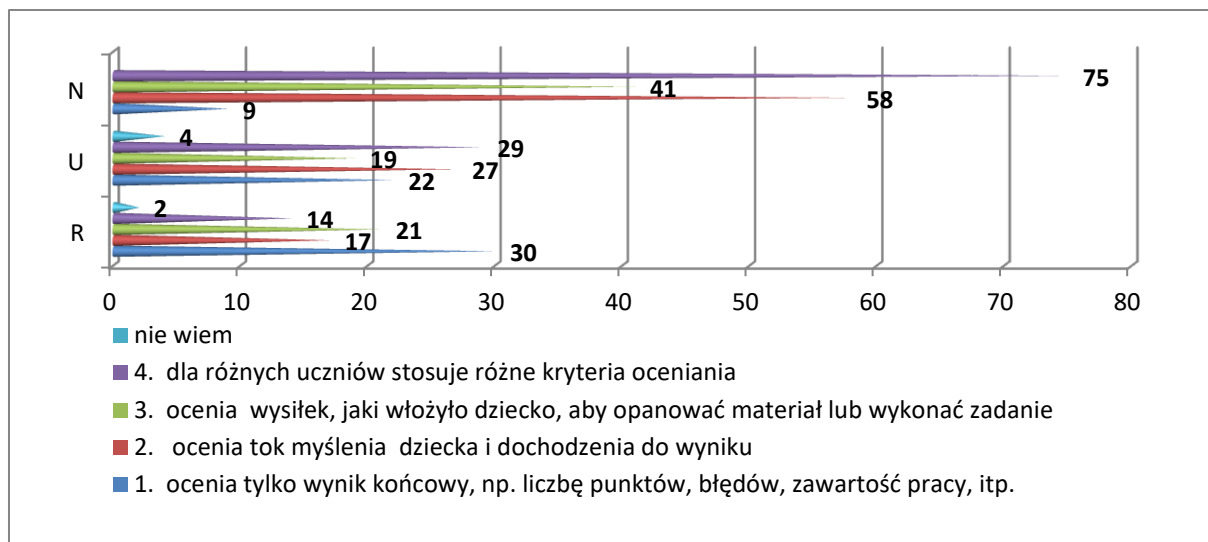
Pytanie:

4R Czy uważa Pan(i), że nauczyciel ocenia tylko efekty końcowe, czy też uwzględnia wkład dziecka w pracę i wysiłek włożony w wykonanie danego zadania? Proszę wybrać zachowania, które pojawiają się najczęściej.

4U Czy uważasz, że nauczyciel ocenia tylko efekty końcowe, czy uwzględnia wkład Twojej pracy i wysiłek włożony w wykonanie danego zadania? Wybierz zachowania, które pojawiają się najczęściej.

4N Czy Pan(i) jako nauczyciel, ocenia tylko efekty końcowe, czy też uwzględnia wkład dziecka w pracę i wysiłek włożony w wykonanie danego zadania? Proszę wybrać zachowania, które przejawia Pan/i najczęściej.

Kategoria „Nie wiem” wystąpiła u R i U. Niestety w tym pytaniu badani nauczyciele nie zrozumieli pytania i wybierali więcej niż 1 odpowiedź.

Badani nauczyciel deklarują, że w swojej pracy z uczniami stosują zróżnicowane kryteria oceniania (75% wskazań), oceniają tok myślenia i dochodzenia do wyniku (58%) oraz biorą pod uwagę wysiłek ucznia (41%). Jednak 9% przyznała, że ocenia tylko wynik końcowy aktywności podjętej przez ucznia.

Trochę inaczej postrzegają proces oceniania badani rodzice. Najwięcej z nich, bo 30% stwierdziło, że nauczyciel ocenia tylko wynik końcowy, niewielu mniej uważa, że nauczyciel ocenia wysiłek, jaki dziecko włożyło w opanowanie materiału, tylko 14% z nich uważa, że nauczyciel dla różnych uczniów stosuje różne kryteria oceniania.

Badani uczniowie wskazują, że prawie równo często nauczyciele stosują zróżnicowane kryteria oceniania, że najważniejszy w ocenie nauczycieli jest tok myślenia i efekt końcowy, trochę rzadziej wysiłek włożony w opanowanie materiału.

WNIOSEK: Dokonując oceny nauczyciele w naszej szkole biorą pod uwagę zróżnicowane kryteria, tok myślenia i sposób dochodzenia do wyniku końcowego oraz sam wynik. Najbardziej w opinii uczniów doceniany jest wysiłek włożony w pracę.

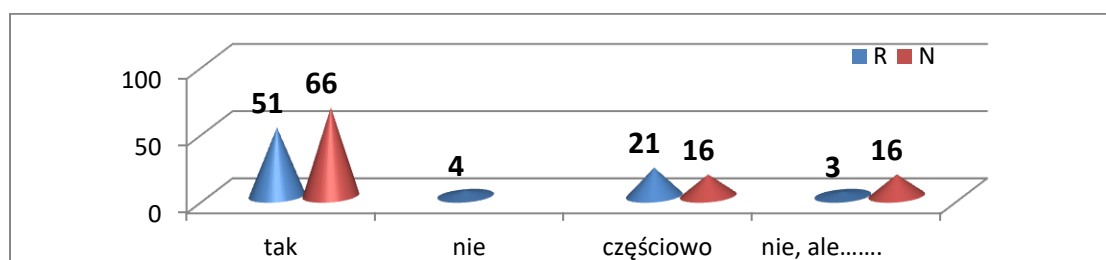
Pytanie:

5R Czy został Pan(i) poinformowany(a) o wymaganiach edukacyjnych z każdego przedmiotu/ o tym gdzie można je znaleźć?

tak nie częściowo nie, ale nie byłem na 1 zebraniu z rodzicami

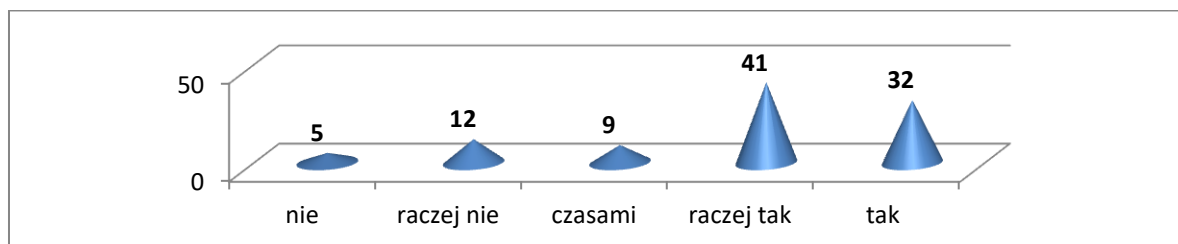
5N Czy jako wychowawca poinformował Pan/i uczniów o tym, gdzie można odszukać wymagania edukacyjne z każdego przedmiotu nauczania?

tak nie częściowo (swój przedmiot) nie jestem wych. klasy

Pytanie:

15 U Czy RODZICE Znają wymagania edukacyjne z przedmiotów?

WNIOSEK: Nauczyciele informują rodziców o wymaganiach edukacyjnych z przedmiotów. Analiza dokumentów szkolnych pokazuje, że dzieje się tak na pierwszym spotkaniu z rodzicami w roku szkolnym. Wymagania te znajdują się także na stronie szkoły. Także w opinii blisko 75% uczniów ich rodzice raczej znają i znają wymagania edukacyjne z poszczególnych przedmiotów.

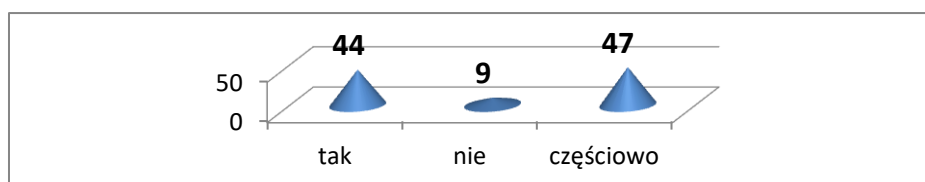
Pytanie:

5U Czy rozumiesz pojęcie „wymagania edukacyjne”?

tak

nie

częściowo

Jednak co 10. z badanych uczniów deklaruje, że nie rozumie pojęcia wymagania edukacyjne.

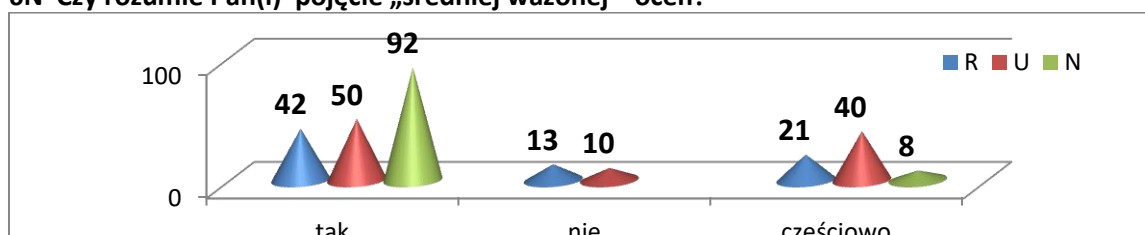
WNIOSEK: Należy w pracy z uczniami stosować język urzędowy i wyjaśnić, czym są wymagania edukacyjne, zanim zaczniemy je omawiać.

Pytanie:

6R Czy rozumie Pan(i) pojęcie „średniej ważonej” ocen?

6U Czy rozumiesz pojęcie „średniej ważonej” ocen?

6N Czy rozumie Pan(i) pojęcie „średniej ważonej” ocen?

Pytanie:

6aN Czy potrafi Pan/i wytłumaczyć ją rodzicom i dzieciom ?

tak

nie

częściowo

Średnia ważona z ocen cząstkowych stosowana w naszej placówce jako wyjściowa do wystawienia ocen śródrocznych i końcowo-rocznych to pojęcie zrozumiałe dla 42% rodziców, połowy ankietowanych uczniów i prawie wszystkich nauczycieli/92%/.

Większość nauczycieli /83%/ deklaruje, że potrafi wytłumaczyć rodzicom i uczniom pojęcie średniej ważonej, jednak blisko co 6. nauczyciel przyznaje, że tylko częściowo.

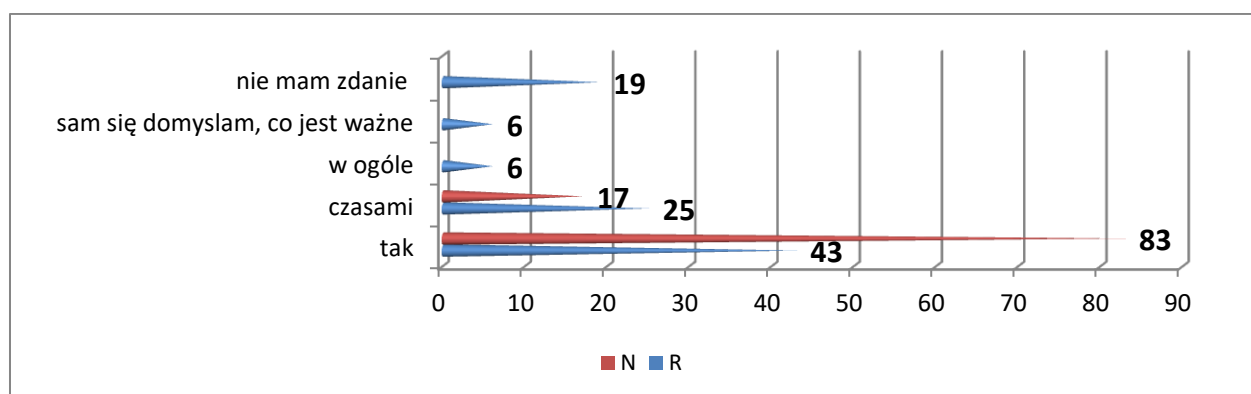
WNIOSEK: Większość badanych uczniów, rodziców i nauczycieli deklaruje, że rozumie pojęcie średniej ważonej. Jednak co 10. badany członek społeczności szkolnej deklaruje, że rozumie je tylko częściowo, mimo, że stanowi ona punkt wyjścia do wystawienia oceny na koniec roku szkolnego.

Pytanie:

7R Czy w Pana(i) ocenie informacja o wymaganiach edukacyjnych ułatwia nadzorowanie postępów dziecka w nauce („nacobezu“)?

7N Czy w Pana(i) ocenie informacja o wymaganiach edukacyjnych ułatwiają nadzorowanie postępów uczniów w nauce („nacobezu“)?

Rodzice mieli dwie dodatkowe kategorie: „sam się domyślę, co jest ważne” i „nie mam zdania”

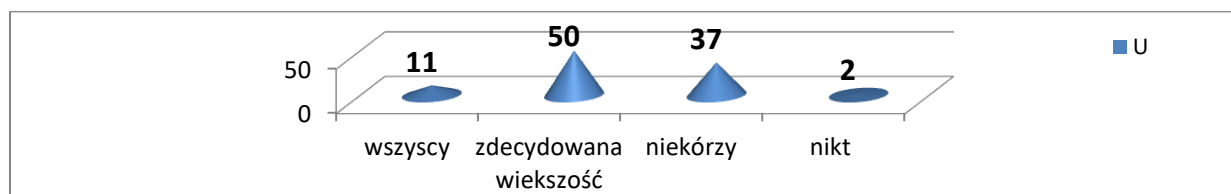

43% rodziców i 83% nauczycieli uważa, iż informacja o wymaganiach edukacyjnych ułatwia nadzorowanie postępów dziecka w nauce.

WNIOSEK: Znajomość wymagań edukacyjnych zdaniem większości badanych rodziców i nauczycieli ułatwia nadzorowanie postępów ucznia.

Pytanie:

7U Czy nauczyciele informują uczniów podczas lekcji co jest ważne i co podlegać będzie ocenianiu („nacobezu“ - na co będziemy zwracać uwagę)?

Połowa uczniów przyznaje, że zdecydowana większość nauczycieli informuje ich podczas lekcji co jest ważne i co podlegać będzie ocenianiu, 11 % uważa, że robią to wszyscy nauczyciele w naszej szkole, jednak blisko 40% wskazuje tylko na niektórych.

WNIOSEK: Nie wszyscy nauczyciele uczący w naszej szkole jasno formułują cele lekcje (Na-CoBeZu) oraz określają co w czasie zajęć będzie podlegało ocenianiu.

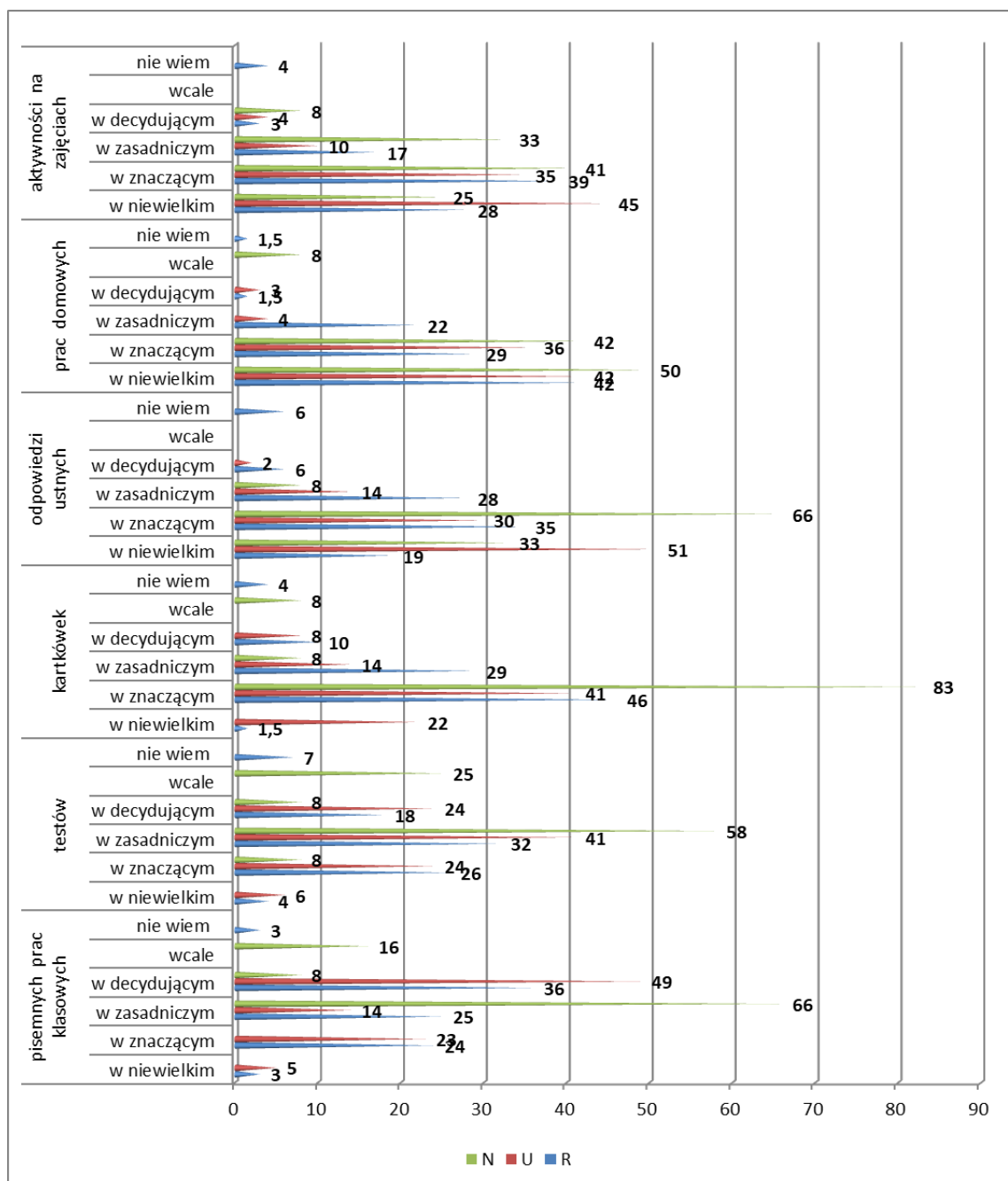
Pytanie:

8R W jakim stopniu, Pana(i) zadaniem, na ocenę końcową mają wpływ oceny bieżące z:

8U W jakim stopniu, Twoim zdaniem, na ocenę śródroczną i końcoworoczną mają wpływ oceny bieżące z:

8N W jakim stopniu na ocenę końcową z Pana/i przedmiotu mają wpływ oceny bieżące z:

Przy czym R miał dodana kategorię „nie wiem”, a N – kategorię ‘wcale’

Większość badanych nauczycieli uważa, że największy wpływ na oceny końcowe mają oceny z kartkówek (83% wskazań), odpowiedzi ustnych i prace klasowe (po 66% wskazań), a dalej testów (58%), prac domowych (50%) oraz w mniejszym stopniu aktywność w czasie zajęć (45%). Badani uczniowie z kolei twierdzą, że największy wpływ na oceny końcowe mają odpowiedzi ustne (51%), następnie oceny z prac klasowych (49%), prac domowych (42%), testów i kartkówek (41%) oraz aktywność na zajęciach.

Rodzice natomiast uważają, że na oceny końcowe największy wpływ mają wpływy oceny uzyskiwane z karkówek (46%), prac domowych (42%), aktywność na zajęciach (39%), testów (32%), odpowiedzi ustnych (30%) oraz prac klasowych (25%).

WNIOSKI: Największy wpływ na oceny na koniec roku szkolnego mają oceny cząstkowe z prac pisemnych (prac klasowych, kartkówek) – mniejszy oceny z prac domowych, odpowiedzi ustnych i aktywności podczas zajęć.

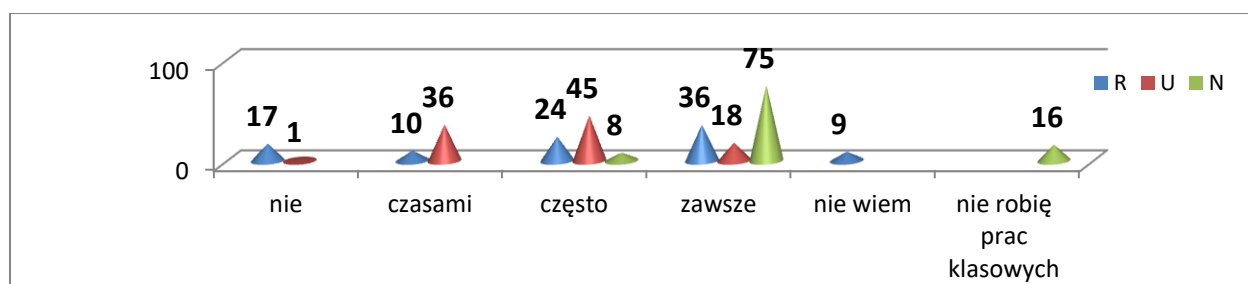
Pytanie:

9R Czy dziecko dostaje pisemną informację zwrotną o ocenie z pracy klasowej ?

9U Czy dostajesz pisemną informację zwrotną o ocenie z pracy klasowej ?

9N Czy buduje Pan/i dla uczniów pisemną informację zwrotną o ocenie z pracy klasowej ?

przy czym R mają dodatkowo kategorię „nie wiem”, a N – kategorię „nie robię prac klasowych”

Badani uczniowie twierdzą, że często (45% wskazań) albo zawsze (18% wskazań) otrzymują pisemną informację zwrotną o ocenie z pracy klasowej. Jednak 36% uczniów stwierdziło, że otrzymuje ją tylko czasami.

Większość nauczycieli (75%) udzieliło odpowiedzi, że zawsze przekazuje uczniom informację zwrotną o ocenie z pracy klasowej, a kolejne 8% zapewnia, że przygotowuje taką informację często. To, że nie wszyscy nauczyciele przygotowują IZ (informację zwrotną) z prac klasowych potwierdza analiza dokumentacji szkolnej – 4 n-li nie przedstawiło dyrektorowi szkoły przykładu takiej oceny, mimo, że byli o to proszeni.

Rodzice (36% spośród badanych) są zdania, że zawsze dziecko dostaje informację zwrotną o ocenie z pracy klasowej, (24%) deklaruje, że dzieje się to często.

WNIOSKI: Grupa nauczycieli w naszej szkole nie przestrzega zapisów WZO w kwestii obowiązku przygotowania dla uczniów IZ o napisanej przez niego pracy klasowej.

Pytanie:

10R Proszę o ocenę w skali szkolnej (1 – 6) prawdziwość poniższych zdań, gdzie „1” – to ocena najniższa, albo postawienie znaku x w rubryce nie wiem

		1-6	Nie wiem
A.	Każda otrzymana ocena jest uzasadniana przez nauczyciela	4,1	18%
B.	Uzasadnienie informuje mnie o brakach i niedostatkach w wiedzy dziecka	4,2	
C.	Rozumiem treść uzasadnienia oceny	4,1	
D.	Nauczyciel szczegółowo wskazuje, co dziecko musi poprawić	3,6	
E.	Nauczyciel daje dziecku wskazówki, jak ma się uczyć	2,7	
F.	Nauczyciel pomaga mojemu dziecku w nadrobieniu braków np. na dodatkowych zajęciach, zadaje dodatkowe zadania, zachęca go do konsultacji, itp.	3,2	
G.	Nauczyciel uzasadnia tylko prace pisemne	3,8	

Rodzice dobrze oceniają uzasadnianie przez nauczyciela ocen oraz rozumieją treści uzasadnienia. Natomiast pytania dotyczące szczegółowości uzasadniania wypadają średnio, a pytanie dotyczące wskazówek nawet słabo.

WNIOSEK: Otrzymywana przez ucznia ocena w opinii badanych rodziców jest najczęściej zrozumiała, informuje o brakach i niedostatkach, jednak rzadziej zawiera wskazówki do dalszej pracy.

10U Oceń w skali szkolnej (1 – 6) prawdziwość poniższych zdań, gdzie „1” – to ocena najniższa

		1-6
A.	Każda otrzymana ocena jest uzasadniana przez nauczyciela	4,5
B.	Uzasadnienie informuje mnie o moich brakach i niedostatkach w wiedzy	3,8
C.	Rozumiem treść uzasadnienia oceny	3,6
D.	Nauczyciel mówi mi co mam poprawić	4,1
E.	Nauczyciel doradza mi jak mam się dalej uczyć	3,4
F.	Nauczyciel pomaga mi w nadrobieniu braków np. na dodatkowych zajęciach, zadaje mi dodatkowe zadania, chodzę na konsultacje, itp.	3,1
G.	Zawsze mogę liczyć na pomoc nauczyciela	3,2
H.	Nauczyciel wspiera mnie, bo mówi, że sobie poradzę w nauce - tylko dla ucznia	3,1

Uczniowie dobrze i prawie dobrze oceniają uzasadnianie ocen przez nauczyciela wskazując, że nauczyciele mówią im, co mają poprawić, rzadko jednak informują ich o brakach i niedostatkach wiedzy. Badani uczniowie nie zawsze też rozumieją treść uzasadnianych ocen. Dość często też oceniają możliwość wsparcia ze strony.

WNIOSEK: Najczęściej każda otrzymana przez ucznia ocena jest w ich opinii uzasadniana przez nauczyciela, którzy mówią im, co należy poprawić, ale rzadziej doradzają jak to zrobić, czy pomagają w nadrobieniu zaległości.

10N Proszę ocenić w skali szkolnej (1 – 6) prawdziwość poniższych zdań, gdzie „1” – to ocena najniższa, albo postawienie znaku x w rubryce nie wiem

		1-6
A.	Każda otrzymana ocena jest przede mną uzasadniana	5,2
B.	W uzasadnieniu informuje ucz. o brakach i niedostatkach w jego wiedzy	5,1
C.	Moim zdaniem ucz. rozumieją treść uzasadnienia oceny, którą ode mnie otrzymują	5,5
D.	Jako nauczyciel szczegółowo wskazuję, co uczeń musi poprawić	5,5
E.	Jako Nauczyciel daję dziecku wskazówki, jak ma się uczyć	4,3
F.	Jako Nauczyciel pomagam ucz. w nadrobieniu braków np. na dodatkowych zajęciach, zadaje dodatkowe zadania, zachęca go udziału w konsultacjach, itp.	4,2
G.	Jako Nauczyciel uzasadniam tylko prace pisemne (klasówki)	2,6

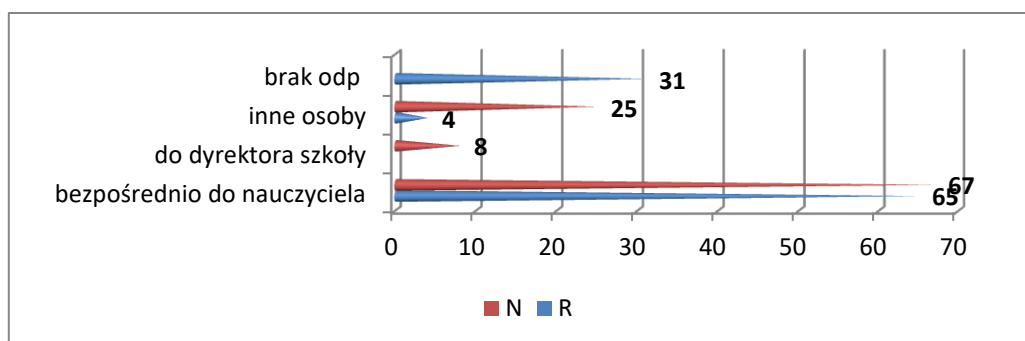
Nauczyciele uważają, że oceny, które otrzymują uczniowie są uzasadnione, uzasadnienie to jest zrozumiałe, ponadto uczniowie są informowani o brakach i niedostatkach. Nauczyciele twierdzą również, że wskazują co ma uczeń poprawić i jak ma się uczyć, oraz pomagają uczniom w nadrobieniu braków. Z kolei bardzo mało nauczycieli przyznało, że uzasadnia tylko prace pisemne. Badani nauczyciele oceniają swoje zachowania wyżej niż badani rodzice i uczniowie.

WNIOSEK: Badani nauczyciele deklarują, że uzasadniając ocenę informują uczniów o brakach i niedostatkach, szczegółowo wskazują, co uczeń ma poprawić, przyznają jednak, że nie zawsze dają dzieciom wskazówki, jak mają to zrobić i nie zawsze służą przy tym swoją pomocą.

Pytanie:

11R Do kogo Pan(i) zwraca się najczęściej o wyjaśnienia, w przypadku wątpliwości co do otrzymanej oceny? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi

11N Do kogo Pana(i) zdaniem rodzice zwracają się najczęściej o wyjaśnienia, w przypadku wątpliwości co do otrzymanej oceny?

W przypadku wątpliwości co do otrzymanej oceny rodzice (65%) i nauczyciele (67%) odpowiedzieli podobnie wskazali bowiem na odpowiedź, że bezpośrednio do nauczyciela. Natomiast (31%) rodziców nie udzieliło odpowiedzi, a (4%) wskazało, że inne osoby.

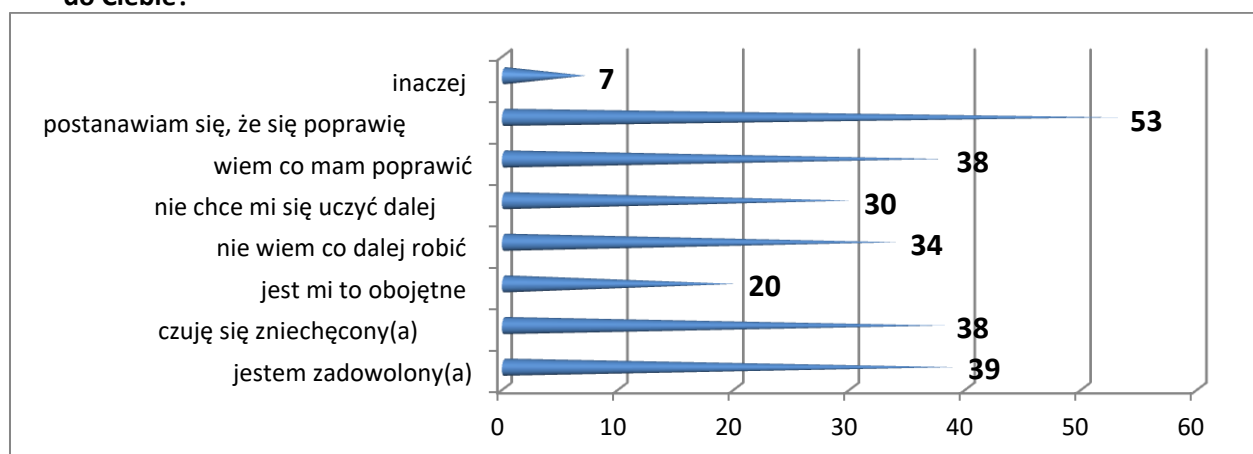
Nauczyciele z kolei odpowiedzieli inne osoby (25%), a (8%) wskazało na dyrektora szkoły.

Wśród innych osób badani wskazywali wychowawcę klasy.

WNIOSEK: Wątpliwości co do otrzymanej oceny badani rodzice najczęściej wyjaśniają bezpośrednio z nauczycielem, który ja wystawił.

Pytanie:

11U Jak się zazwyczaj czujesz, kiedy jesteś oceniany(a)? Wybierz trzy opisy, które najlepiej pasują do Ciebie?

Uczniowie na pytanie, jakie uczucia wzbudza u nich wystawienie oceny, deklarują, że jest to postanowienie poprawy (53% wskazań) i zadowolenie (39%). Jednak blisko tyle samo uczniów czuje w tym momencie zniechęcenie (38% wskazań) i niechęć do dalszej nauki (30%). Grupa uczniów (38%) czuje, że wie co ma dalej robić, jednak blisko tyle samo uczniów – nie wie, co ma dalej robić. Co 5 badany uczeń deklaruje, że jest to mu obojętne.

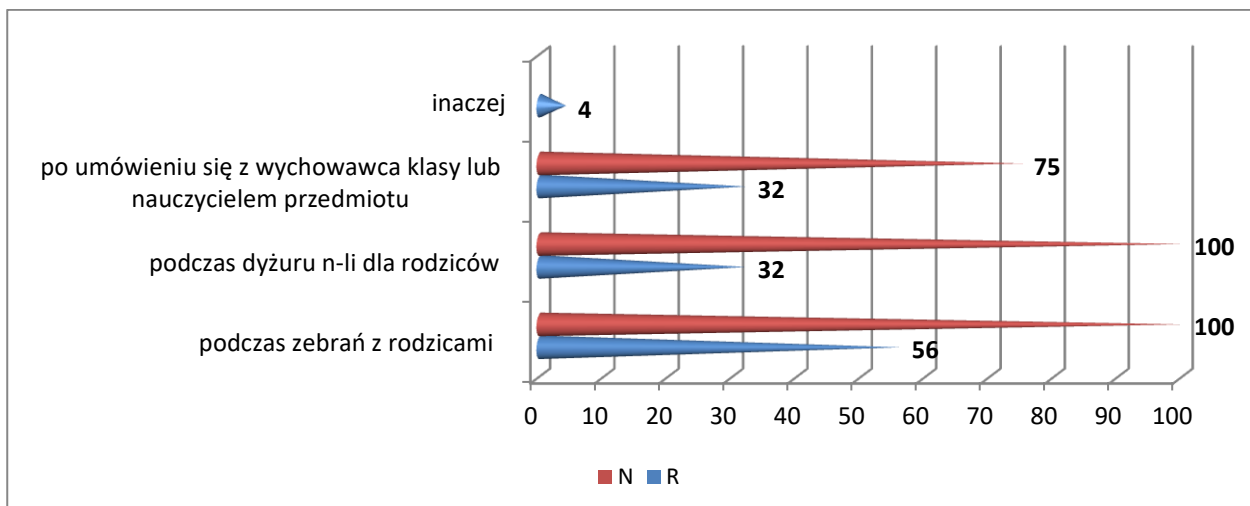
Wśród odpowiedzi inaczej uczniowie wskazują na to, że czują się szczęśliwi, wstydzą się, czują smutek.

WNIOSKI: Niewielu ponad 1/3 uczniów naszej szkoły deklaruje, że odczuwa zadowolenie z otrzymanej oceny, kolejne 1/3 – zniechęcenie. Dla niewielu ponad połowy uczniów naszej szkoły otrzymana ocena wywołuje postanowienie poprawy.

Pytanie:

12R W jaki sposób ma Pan(i) możliwość wglądu w pisemne prace swojego dziecka? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi

12N W jaki sposób Pana(i) zdaniem rodzice mają możliwość wglądu w pisemne prace swojego dziecka? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi

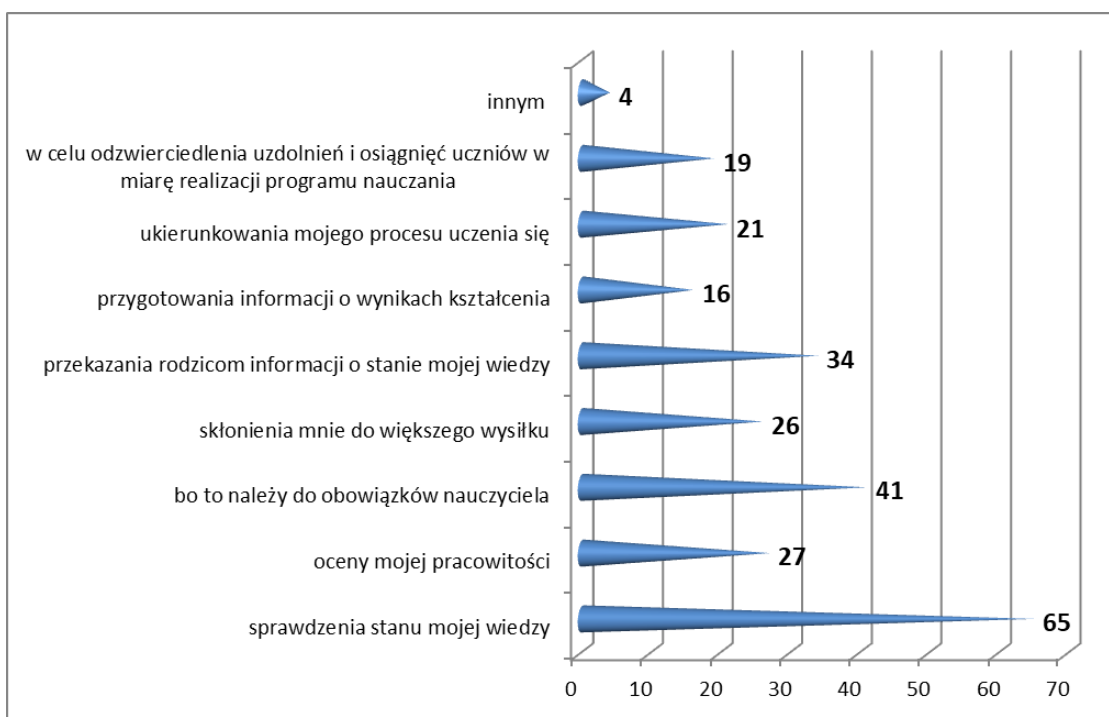
Rodzice (56%) stwierdziło, że ma wgląd do prac pisemnych dzieci podczas zebrań z rodzicami, taką samą ilość procentową (32%) otrzymały odpowiedzi po umówieniu się z wychowawcą klasy lub nauczycielem przedmiotu oraz podczas dyżuru nauczycieli dla rodziców, a (4%) odpowiedziało, że inaczej. Wśród odpowiedzi inaczej rodzice wskazują, że po umówieniu się z nauczycielem dostają kserokopie pracy, że sytuacje wyjaśniają z n-lem przez e-dziennik albo, że informacje uzyskują od dzieci.

Wszyscy nauczyciele (100%) odpowiedzieli, że rodzice mają wgląd do prac pisemnych w czasie zebrań z rodzicami oraz podczas dyżuru nauczycieli dla rodziców, a (75%) wskazało na odpowiedź po umówieniu się z wychowawcą klasy lub nauczycielem przedmiotu.

WNIOSKI: Rodzice mają wgląd w prace pisemne podczas zebrań z rodzicami, podczas umówionych spotkań indywidualnych czy podczas dyżuru nauczycielskiego.

Pytanie:

12U Według Ciebie ocenianie w szkole jest dokonywane w celu: (postaw X przy wybranej odpowiedzi – możesz wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi)

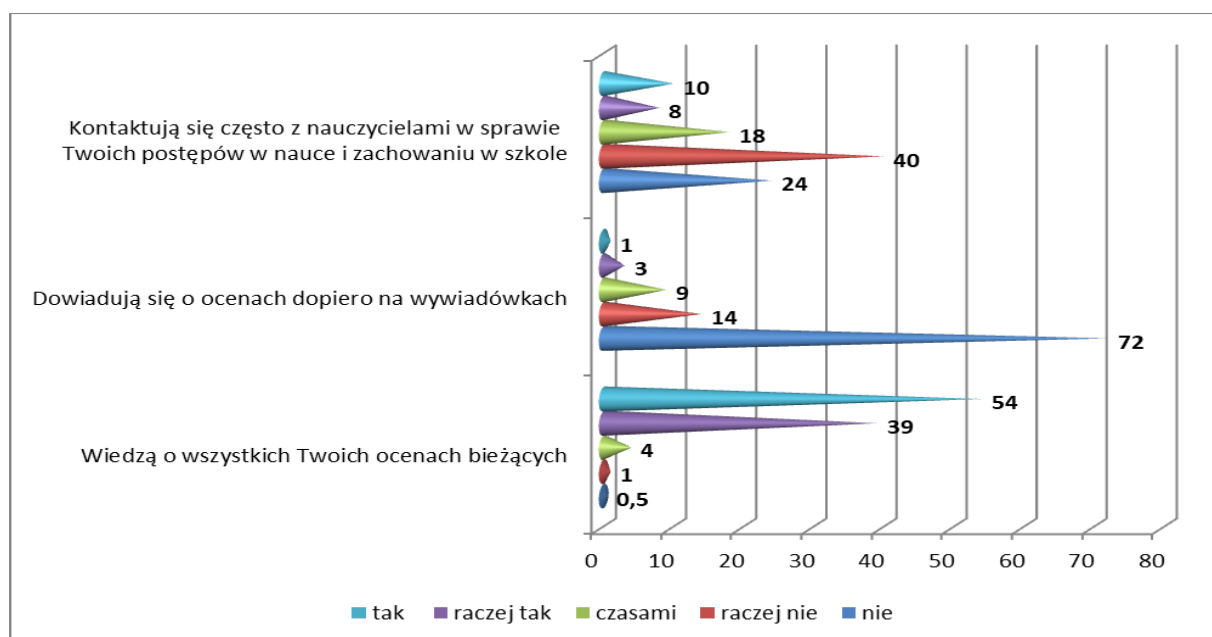

Według badanych uczniów ocenianie w naszej szkole ma głównie na celu sprawdzać stan ich wiedzy (65% wskazań), wynika z obowiązków nauczyciela (41%) i służy przekazaniu rodzicom informacji o stanie ich wiedzy. Tylko co 5 uczeń uważa, że ma na celu ukierunkowanie jego procesu uczenia się.

WNIOSKI: W opinii większości uczniów ocenianie w szkole ma głównie na celu sprawdzenie stanu ich wiedzy, a tylko co 5 badanych uważa, że także ukierunkowanie procesu uczenia się.

Pytanie:

15U Proszę o zaznaczenie odpowiedzi na każde poniższe stwierdzenie. Czy Twoi rodzice :

Badani uczniowie deklarują, że ich rodzice nie (24% wskazań) i raczej nie (40%) kontaktują się z nauczycielami w sprawie ich, tylko 10% z nich uważa, że dzieje się to często. Przyznają, że o tak (54%) i raczej tak (39%) wiedzą oni o wszystkich ocenach bieżących, ale z drugiej strony aż 72% z nich deklaruje, że dowiadują się o ocenach dopiero na wywiadówkach.

WNIOSKI: Zdaniem większości uczniów ich rodzice znają oceny bieżące a z nauczycielami w sprawie postępów w nauce kontaktują się czasami i to raczej rzadko.

Pytanie:

14R Czy zauważa Pan(i), że otrzymana słabsza ocena motywuje dziecko do podjęcia próby poprawy stopnia?

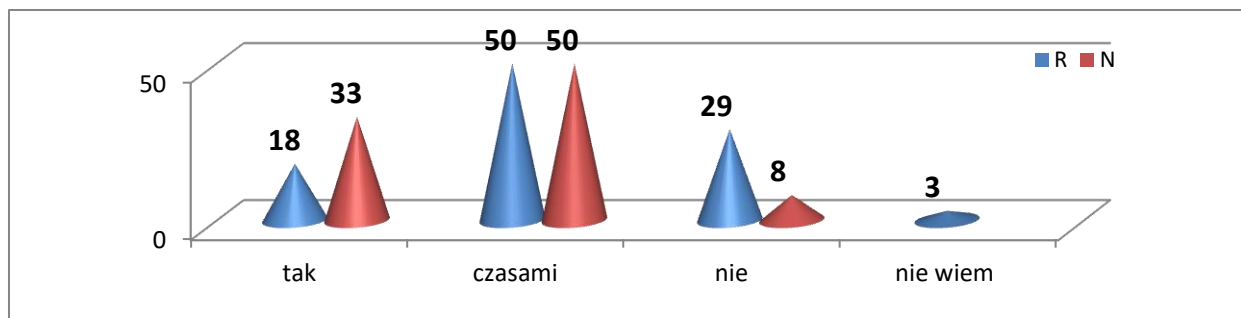
14N Czy zauważa Pan(i), że otrzymana słabsza ocena motywuje dziecko do podjęcia próby poprawy stopnia?

tak

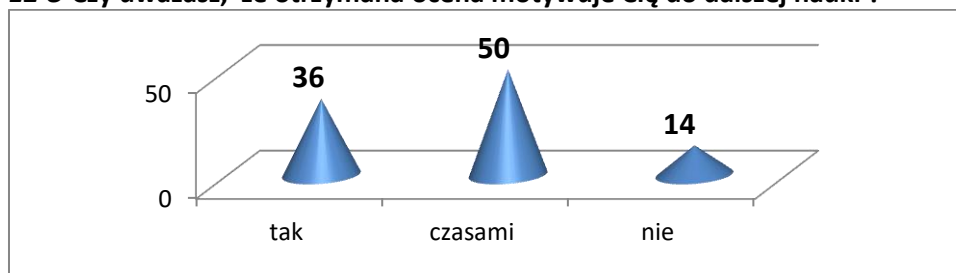
czasami

nie

nie wiem tylko dla R

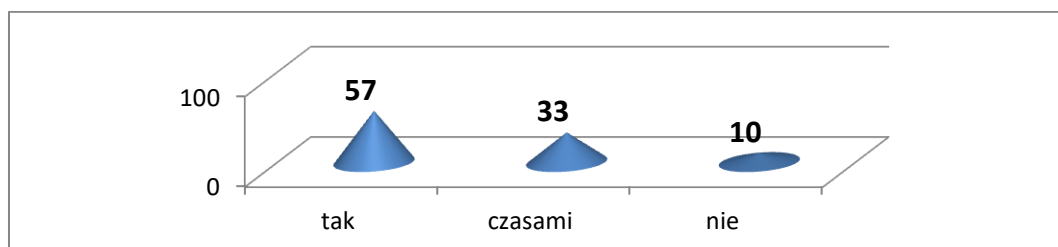
12 U Czy uważasz, że otrzymana ocena motywuje Cię do dalszej nauki ?

Połowa badanych rodziców i nauczycieli uważa, że czasami otrzymana słabsza motywuje dziecko do podjęcia prób poprawy stopnia. Że dzieje się tak zawsze twierdzi co 3 rodzic i blisko co 6 nauczyciel. Natomiast co ponad 3 rodzic i 7 uczeń i uważa, że tak nie jest.

WNIOSKI: Otrzymana słabsza najczęściej czasami i zawsze motywuje uczniów do dalszej nauki. Co 7 uczeń uważa, że nie.

16 U Czy masz możliwość poprawienia słabych ocen?

WNIOSKI: Uczniowie w naszej szkole deklarują, że mają najczęściej możliwość poprawienia słabych ocen. Co 10 uczeń uważa, że nie.

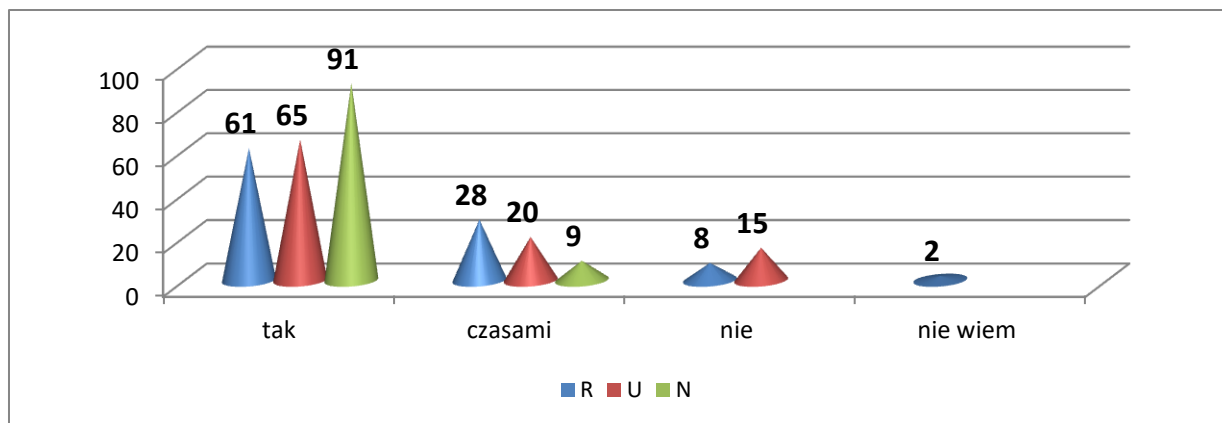
Pytanie:

15N Czy w opinii Pana(i) uczniowie są w szkole oceniane sprawiedliwie?

15R Czy w opinii Pana(i) dziecka, jest ono w szkole oceniane sprawiedliwie?

15 U Rodzice uważają, że jestem oceniany sprawiedliwie

tak raczej tak raczej nie nie nie wiem

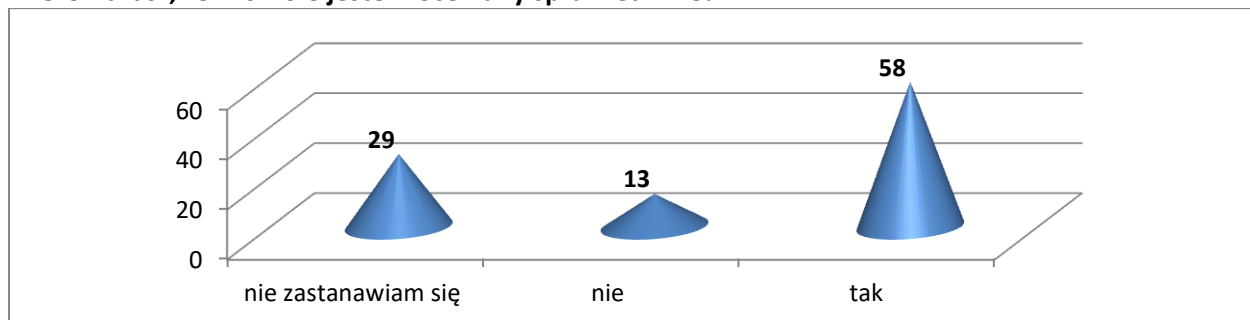

Nauczyciele uważają, że w naszej szkole uczniowie oceniani są sprawiedliwie zawsze (91% wskazań). Jednak 9% badanych dostrzega pewne nieścisłości i mówi o tym, że dzieje się to tylko czasami (9% wskazań).

Zdaniem badanych rodziców ich dzieci w większości czują, że są oceniane sprawiedliwie (61%), że dzieje się tak tylko czasami (20%), a 8% z nich deklaruje, że dziecko myśli że nie. Badani uczniowie deklarują że ich rodzice myślą, że w większości są oni oceniani sprawiedliwie (65% wskazań) albo czasami sprawiedliwie (20%). 5% z nich uważa, że zdaniem rodziców są oni oceniani niesprawiedliwie.

WNIOSKI: W procesie oceniania bieżącego i semestralnego najczęściej przestrzega się zgodności z zapisami dotyczącymi kryteriów oceniania, co pozwala sprawiedliwie ocenić poziom nabytych wiadomości i umiejętności uczniów. Jednak zdarzają się sporadyczne sytuacje, kiedy wystawiona ocena jest w przekonaniu ucznia i jego rodzica niesprawiedliwa.

17U Uważasz, że w szkole jestem oceniany sprawiedliwie?

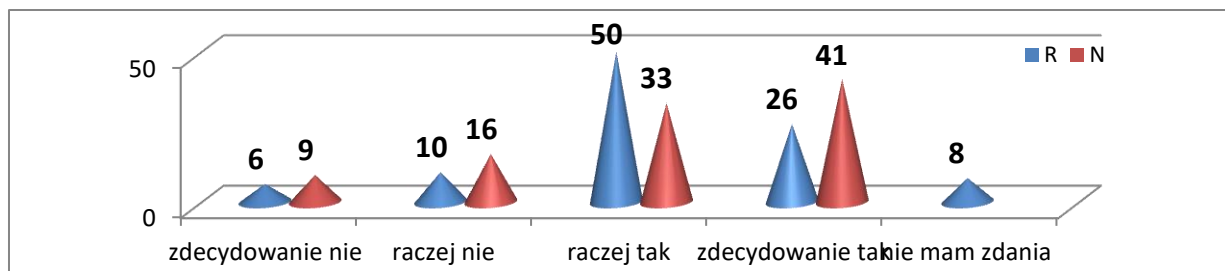
WNIOSKI: Większość uczniów w naszej szkole uważa, że jest oceniana sprawiedliwie (58%), albo się nad tym nie zastanawiało (29%). Pozostali - blisko co 8 badany uczeń uważają, że są oceniani niesprawiedliwie.

Pytanie:

15R Czy jest Pan(i) wystarczająco poinformowany(a) przez szkołę na temat trudności jakie ma w szkole Pana(i) dziecko? Prosimy o wybór jednej odpowiedzi.

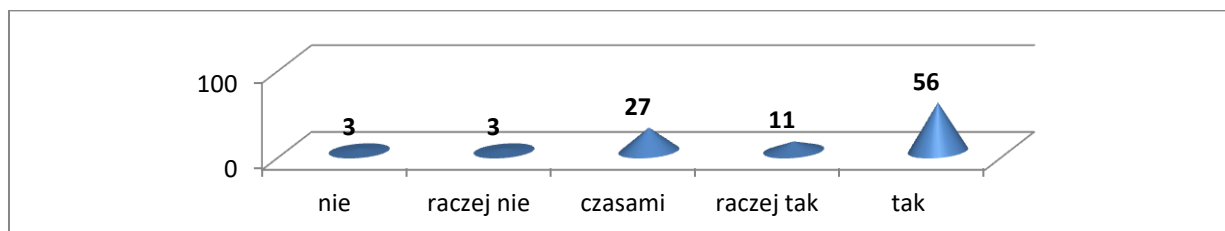
16N Czy Pana/i zdaniem wystarczająco informuje Pan/i uczniów na temat trudności w nauce, jakie ma on w szkole? Prosimy o wybór jednej odpowiedzi.

- zdecydowanie nie raczej nie raczej tak
 zdecydowanie tak nie mam zdania tylko dla R

Pytanie:

15 U RODZICE pomagają mi w nauce, gdy mam trudności

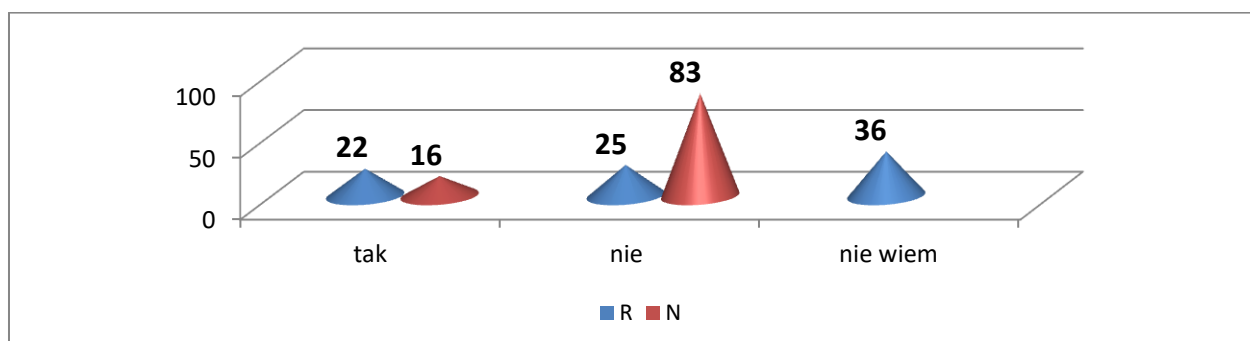
Badani rodzice uważają, że raczej (50% wskazań) i zdecydowanie tak (26%) są wystarczająco poinformowani przez szkołę o trudnościach jakie ma ich dziecko. Podobnego zdania są badani nauczyciele. Więcej sumarycznie nauczycieli niż rodziców (stosunek wskazań 25% do 16%) uważa, że raczej nie i tak nie jest. Przy czym 8% rodziców deklaruje, że nie ma zdania w tym temacie. Zdaniem większości uczniów tak i raczej tak rodzice pomagają im w ich przezwyciężeniu (w sumie 67%).

WNIOSKI: Rodzice w znacznej większości twierdzą, że są wystarczająco informowani o tym, jakie trudności w nauce napotykają ich dzieci w szkole. Zdaniem większości uczniów pomagają im też w ich przezwyciężaniu.

Pytanie:

16R Czy, według Pani(a) wiedzy, nauczyciele stosują jednakowe kryteria oceniania w stosunku do wszystkich uczniów w klasie?

17N Czy, Pani(a) jako nauczyciel stosuje jednakowe kryteria oceniania w stosunku do wszystkich uczniów w klasie? tak nie nie wiem tylko dla R

Rodzice w dużej części nie wiedzą, czy nauczyciele stosują jednakowe, czy też zróżnicowane kryteria oceniania do wszystkich uczniów w klasie (36% wskazań), inni uważają, że je różnicują (25%), pozostali, że nie (22% wskazań).

Badani nauczyciele deklarują w większości (83% wskazań), że stosują zróżnicowane kryteria oceniania, pozostali zaś, że jednakowe (16% wskazań).

Odpowiedzi n-li wskazują na to, że uwzględniają oni:

- indywidualne możliwości ucznia
- konieczne dostosowania wynikające z opinii z poradni
- wkład pracy ucznia
- zaangażowanie w prace ucznia
- wysiłek włożony w wykonanie zadania
- predyspozycje i talent dziecka
- płeć dziecka

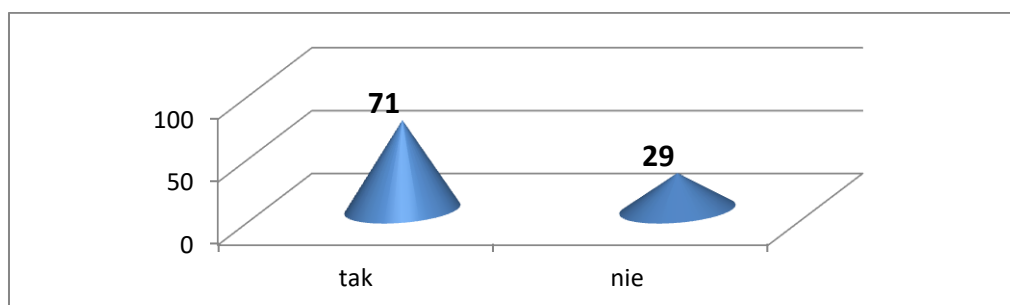
Odpowiedzi rodziców wskazują na to, że n-le uwzględniają :

- predyspozycje ucznia
- opinie z poradni
- zachowanie dziecka
- samodzielność w pracy ucznia
- możliwości dziecka
- ale także swoje relacje z rodzicami

WNIOSKI: Nauczyciele w większości stosują zróżnicowane kryteria oceniania, jednak rodzice uczniów rzadko mają tego świadomość. Ocenianie dostosowane powinno być do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Pytanie:

14U Czy uważasz, że kryteria oceny zachowania w pełni uwzględniają postawy i zachowania, które należałoby brać pod uwagę?

Badani uczniowie w zdecydowanej większości uważają, że kryteria ocen z zachowania w pełni uwzględniają postawy i zachowania, które należałoby brać pod uwagę (71% wskazań). Uczniowie, którzy uważają, że tak nie jest (29% wskazań) rzadko jednak wskazują dlaczego. Ich propozycje to brać pod uwagę :

- oceny szkolne
- opuszczone lekcje
- zachowanie na świetlicy
- zachowanie w domu
- chęci do pracy
- zachowanie poza szkołą

WNIOSKI: Zdaniem większości uczniów kryteria ocen z zachowania w pełni uwzględniają postawy i zachowania, które należałoby brać pod uwagę. Propozycje zmian (w sumie 6 na 132 badanych) wiążą ocenę z zachowania z ocenami, albo sugerują, że należy brać pod uwagę także zachowania w domu i poza szkołą.

Ocenę z zachowania wystawia uczniowi wychowawca po konsultacji z innymi nauczycielami, którzy uwzględniają zarówno własne obserwacje, zachowania ucznia, jego aktywność i zaangażowanie w życie szkoły, ale przede wszystkim kieruje się zasadami przyjętymi w statucie szkoły.

Pytanie:

17R Co chciałby Pan(i) zmienić w zasadach oceniania?

18N Co chciałby Pan(i) zmienić w zasadach oceniania?

18U Co chciał/a/byś zmienić w zasadach oceniania?

na to pytanie uzyskaliśmy tylko pojedyncze odpowiedzi (7 odp. rodziców, 3 nauczycieli i 6 uczniów).

Rodzice wskazują na :

- bardziej zindywidualizowane ocenianie
- łagodniejsze podejście do ucznia
- oceny z wiedzy, a nie za brak stroju
- każdy sprawdzian dać do domu
- nie wstawiać 1 za brak pracy domowej
- żeby nie było średniej ważonej
- żeby liczyły się starania dziecka

Nauczyciele wskazują na:

- znieść przymus budowania informacji zwrotnej (IZ)
- większa autonomia n-li przy ocenianiu
- ocena cyfrowa w kl 1-3

Uczniowie wskazują na:

- możliwość poprawiania kartkówek
- nie ujawnianie ocen przy klasie
- uwzględniania planów ucznia na przyszłość
- oceny z egzaminów próbnych z wagą „0”
- żeby za zadania domowe nie stawiać 1
- żeby poprawiać każdą ocenę

WNIOSKI: Zdecydowana większość badanych (93%) nie wskazała potrzeby zmian zasad oceniania przyjętych w szkole.

Tylko nieliczni badani wskazali na zmiany w przyjętych w szkole zasadach oceniania (w sumie 16 propozycji na 216 badanych), przy czym niektóre z nich są niezgodne z prawem oświatowym.

Pytanie:

Czy szkolne WZO jest zgodne z przepisami prawa oświatowego?

Na podstawie analiza kompletności i zgodności zapisów w WZO z przepisami prawa (rozporządzenia MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych)

1. Zasady oceniania są jasno sformułowane zgodnie z przepisami prawa TAK
2. Jawność oceny czytelnie przedstawiona TAK
3. Tryb oceniania i skala ocen jasno i szczegółowo określone TAK
4. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb ucznia jest jasno określone TAK
5. Klasyfikacja śródroczna i roczna zgodna z przepisami prawa TAK
6. Tryb i warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny z zajęć edukacyjnych są precyzyjnie określone TAK

7. Egzamin klasyfikacyjny jasno i precyzyjnie określony zgodnie z przepisami prawa TAK
8. Egzamin poprawkowy czytelnie i jasno sformułowany zgodnie z przepisami prawa TAK
9. Sprawdzian wiadomości i umiejętności w trybie odwoławczym zgodne z przepisami prawa TAK
10. Ocena zachowania czytelnie i jasno określona z rozbiciem na oceny TAK
11. Tryb ustalania oceny zachowania precyzuje zasady ich wystawiania TAK
12. Promowanie i ukończenie szkoły skorelowane z przepisami prawa TAK
13. Przepisy końcowe oraz ogólne procedury i zasady ewaluacji Wewnętrznych Zasad Oceniania zgodne z przepisami prawa TAK

III WNIOSKI W ODNIESIENIU DO PYTAŃ KLUCZOWYCH. ANALIZA JAKOŚCIOWA UZYSKANYCH WYNIKÓW

Prowadzone badania miały nam przynieść odpowiedzi na następująco sformułowane pytania badawcze:

- 1) **Wszystkie zasady oceniania określone w przepisach oświatowych są uwzględnione w statucie szkoły.**

Na podstawie analizy kompletności i zgodności zapisów w WZO z przepisami prawa, w tym z Rozporządzeniem MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych) należy stwierdzić, że statut szkoły i WZO są z nimi zgodne w każdym zakresie.

- 2) **Większość przedmiotowych zasad oceniania (PZO) jest w pełni zgodna z zapisami WZO.**

Pojawiają się jednak braki, które dotyczą określenia wymagań edukacyjnych, dostosowań dla uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych, przeliczania + i – na oceny.

- 3) **Nauczyciele najczęściej uzasadniają oceny zgodnie z przyjętą regulacją w WZO. Jednak zdarzają się pojedyncze przypadki, że uczniowie nie otrzymują pisemnej IZ po pracy klasowej.**

Zgodnie z zapisami w WZO nauczyciele mają obowiązek uzasadniać każdą wystawioną ocenę na wniosek rodzica/ucznia, a ocenę z prac klasowych zawsze poprzez zbudowanie informacji zwrotnej (IZ). W opinii badanych uczniów najczęściej każda otrzymywana przez nich ocena (nie tylko z prac klasowych) jest uzasadniana przez nauczyciela. Wątpliwości co do otrzymanej oceny badani rodzice najczęściej wyjaśniają bezpośrednio z nauczycielem, który ją wystawił albo z wychowawcą klasy. Rzadko tego rodzaju pytania stawiane są dyrektorowi szkoły.

Grupa 8% badanych nauczycieli, jak sama przyznała, nie przestrzega zapisów WZO w kwestii obowiązku przygotowania dla uczniów IZ o napisanej przez niego pracy klasowej. Potwierdza to m.in. analiza dokumentów szkolnych, kiedy to nauczycieli poproszeni o dostarczenie przykładowej IZ z pracy klasowej ze swojego przedmiotu jej nie dostarczyli (4 przypadki) oraz opinia uczniów (36% uczniów wskazało, że otrzymuje ją tylko czasami). Nie wszyscy też nauczyciele uczący w naszej szkole jasno formułują cele lekcje (NaCoBeZu) oraz określają, co w czasie zajęć będzie podlegało ocenianiu, a tego rodzaju informacja ukierunkowuje proces aktywności uczniów w czasie zajęć.

4) Większość nauczycieli przekazuje uczniom wskazówki w jaki sposób uczeń może nadrobić stwierdzone braki w sprawdzanej wiedzy i umiejętnościach.

Badani nauczyciele deklarują, że uzasadniając ocenę informują uczniów o brakach i niedostatkach oraz szczegółowo wskazują, co uczeń ma poprawić. Przynajmniej jednak, że nie zawsze dają dzieciom wskazówki, jak mają to zrobić i nie zawsze służą przy tym swoją pomocą. Podobnego zdania są badani rodzice i uczniowie: w opinii badanych rodziców ocena jest najczęściej zrozumiała, informuje o brakach i niedostatkach, jednak rzadziej zawiera wskazówki do dalszej pracy, a uczniowie dodają, że nauczyciele przy tym mówią im, co należy poprawić, ale rzadziej doradzają jak to zrobić, czy pomagają w nadrobieniu zaległości. Zdaniem większości uczniów w momencie pojawienia się trudności to rodzice pomagają im w ich przewycięzaniu.

Taka informacja jest elementem koniecznym oceny (*rozp. MEN, § 12 Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć*) i należy o tym bezwzględnie pamiętać.

5) Nauczyciele dostosowują wymagania edukacyjne do specjalnych potrzeb i możliwości uczniów

Ocenianie w naszej szkole dostosowane jest do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia zgodnie z przepisami prawa. Badani uczniowie, nauczyciele i rodzice zwracają też uwagę na fakt, że dokonując oceny nauczyciele biorą pod uwagę zróżnicowane kryteria, takie jak tok myślenia i sposób dochodzenia do wyniku końcowego oraz sam wynik. Najczęściej w opinii uczniów doceniany jest wysiłek włożony w pracę.

Badani rodzice rzadziej niż uczniowie mają świadomość, że każde dziecko traktowane jest indywidualnie, ze względu na swoje potrzeby rozwojowe i możliwości. Warto w czasie zebrań klasowych, omawiając wymagania edukacyjne, poruszyć także te zagadnienia.

6) Rodzice i uczniowie znają i rozumieją wymagania edukacyjne i zostali z nimi zapoznani podobnie jak

7) znają i rozumieją regulacje zawarte w opisie zasad oceniania

Wszyscy rodzice zostali zapoznani z systemem oceniania w szkole, na co wskazują uzyskane wyniki badań ankietowych R i N, a potwierdzają zapisy w teczkach wychowawców klas i w Vulcanie. Nauczyciele informują rodziców o wymaganiach edukacyjnych z przedmiotów na pierwszym spotkaniu z rodzicami w roku szkolnym. Wymagania te znajdują się także na stronie szkoły. Także w opinii blisko 75% uczniów ich rodzice raczej znają i znają wymagania edukacyjne z poszczególnych przedmiotów. Natomiast sami uczniowie pojęcie to (wymagania edukacyjne) znają, ale blisko połowa z nich deklaruje, że rozumie je tylko częściowo, a co. 10. badany uczeń, że nie rozumie go wcale. Należy zatem w pracy z uczniami stosować język urzędowy i wyjaśnić, czym są wymagania edukacyjne, zanim zaczniemy je omawiać. Zdecydowana większość społeczności szkolnej deklaruje, że przyjęte w szkole zasady oceniania są dla nich zrozumiałe, jednak co 3. badany uczeń i rodzic, a także 1 nauczyciel wskazuje, że tylko częściowo.

Większość badanych uczniów, rodziców i nauczycieli deklaruje, że rozumie też pojęcie średniej ważonej, które stanowi punkt wyjścia do wystawienia oceny na koniec roku szkolnego. Co 10. badany członek społeczności szkolnej deklaruje, że rozumie je tylko częściowo. Znajomość wymagań edukacyjnych zdaniem większości badanych rodziców i nauczycieli ułatwia nadzorowanie postępów ucznia.

8) Nauczyciele oceniają różne aktywności ucznia i wykorzystują pełną skalę ocen

Analiza dokumentacji szkolnej (zapisów w Vulcanie – opis kolumn i kolory ocen) oraz uzyskane odpowiedzi w badaniach ankietowych pokazują, że nauczyciele oceniają różne aktywności podejmowane przez uczniów i wykorzystują całą skalę ocen (od 1 do 6, z minusami i plusami). Oceny graniczne pojawiają się też wybiórczo w klasyfikacji rocznej.

Najczęściej ocenia są prace pisemne (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, prace domowe), rzadziej projekty, odpowiedzi ustne, czy aktywność na lekcjach.

Wśród innych form oceniania wymieniane są: prace praktyczne i prace plastyczne oraz ćwiczenia. Zdaniem badanych największy wpływ na oceny na koniec roku szkolnego mają oceny cząstkowe z prac pisemnych (prac klasowych, kartkówek) – mniejszy oceny z prac domowych, odpowiedzi ustnych i aktywności podczas zajęć, z których to ocen mają najmniej.

Współgra to z przyjętymi w szkole zasadami oceniania (wagami przyznanymi danym aktywnością uczniów).

9) Oceny okresowe nie mają bezpośredniego wpływu na ocenę zachowania.

Analiza ocen z zachowania, notatek w Vulcanie, protokołów z rad pedagogicznych pozwala stwierdzić, że oceny okresowe nie mają bezpośredniego wpływu na ocenę zachowania. Przypomnieć jednak należy, że § 12 ust 1 naszego WZO mówi o tym, że „Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania uwzględnia w szczególności: 1) wywiązywanie się z obowiązków ucznia (...)” i ten aspekt pojedynczy uczniowie i rodzice mylnie wiążą bezpośrednio z oceną szkolną. Ocenę z zachowania wystawia uczniowi wychowawca po konsultacji z innymi nauczycielami, którzy uwzględniają zarówno własne obserwacje, zachowania ucznia, jego aktywność i zaangażowanie w życie szkoły, ale przede wszystkim kieruje się zapisami w WZO.

10) Większość uczniów i rodziców uważa, że uczniowie są oceniani sprawiedliwie.

Ponad połowa uczniów w naszej szkole uważa, że jest oceniane sprawiedliwie, a blisko co 3 badany uczeń deklaruje, że się nad tym nie zastanawia. Pozostali - blisko co 8 badany uczeń uważają, że są oceniani niesprawiedliwie.

Uczniowie w naszej szkole deklarują, że najczęściej mają możliwość poprawienia słabych ocen. Co 10 uczniów uważa jednak, że tak nie jest.

W opinii badanych (R,U i N) w procesie oceniania bieżącego i semestralnego najczęściej przestrzega się zgodności z zapisami dotyczącymi kryteriów oceniania, co pozwala sprawiedliwie ocenić poziom nabytych wiadomości i umiejętności uczniów. Jednak zdarza się, że nauczyciele nie stawiają ocen systematycznie, nie oddają sprawdzonych prac pisemnych w terminie, mają zbyt małą ilość ocen cząstkowych w semestrze, na co wskazywali badani uczniowie i rodzice i co znajduje odzwierciedlenie w zapisach z kontroli dzienników. Uwagi te dotyczą kilku nauczycieli z naszej szkoły.

Uczniowie w naszej szkole deklarują, że mają najczęściej możliwość poprawienia słabych ocen. Co 10 uczniów uważa, że nie.

11) Często otrzymywane oceny motywują uczniów do nauki.

W opinii większości uczniów ocenianie w szkole ma głównie na celu sprawdzenie stanu ich wiedzy, a tylko co 5 z badanych uważa, że także ukierunkowanie procesu uczenia się. Nielu ponad 1/3 uczniów naszej szkoły deklaruje, że odczuwa zadowolenie z otrzymanej oceny, kolejne 1/3 – zniechęcenie. Dla niewielu ponad połowy uczniów naszej szkoły otrzymana ocena wywołuje postanowienie poprawy. Otrzymana słabsza ocena najczęściej czasami i zawsze motywuje uczniów do dalszej nauki. Co 7 uczniów uważa, że tak nie jest.

Ocena, nawet ta niedostateczna, spełnia swoją motywacyjną funkcję, jeśli jej wydawaniu towarzyszy właściwe zachowanie nauczyciela. Prawidłowe, mądre ocenianie musi podsumować wysiłek dziecka i jego postępy rozpatrywane w kontekście indywidualnego rozwoju

i możliwości. Tylko taka ocena, zarówno w przypadku słabszych jak i zdolnych uczniów, ma działanie motywujące. „Motywować, to znaczy (bowiem) skłaniać kogoś do robienia czegoś, zachęcać, pobudzać do czegoś; rozbudzać w kimś motywację do jakiegoś działania, wpływać mobilizująco”. Uczeń o silnej motywacji stara się rozwiązać zadania trudne, szukając wszystkich możliwych sposobów, przeprowadzając wnikliwe rozumowanie, mobilizując do pomocy całą swoją wiedzę. Uczeń o słabej motywacji rezygnuje z rozwiązania takiego zadania. Dzięki silnej motywacji nawet słabemu uczniowi udaje się pokonać trudności i osiągnąć dobre lub zadawalające wyniki w nauce². Dlatego ważne jest by oceny, które wystawiamy wyzwały motywację do nauki.

12) Rodzice nie wnoszą podań o ustalenie ponownej oceny wskutek naruszenia przepisów prawa szkolnego.

Zdaniem większości uczniów ich rodzice znają oceny bieżące, a z nauczycielami (w sprawie postępów w nauce) kontaktują się czasami i raczej rzadko. Rodzice mają wgląd w oceny bieżące poprzez Vulcana, kartkówki uczniowie w naszej szkole dostają do domu, a prace klasowe rodzice mogą oglądać podczas zebrań z rodzicami, umówionych spotkań indywidualnych czy podczas dyżuru nauczycielskiego. Dlatego też badani rodzice w znacznej większości twierdzą, że są wystarczająco informowani o tym, jakie trudności w nauce napotykają ich dzieci w szkole. Wszystko to skutkuje brakiem wniosków o egzaminy sprawdzające.

13) Nie są konieczne zmiany w zapisach WZO

Zdecydowana większość badanych (93%) nie wskazała potrzeby zmian zasad oceniania przyjętych w szkole. Tylko nieliczni badani wskazali na zmiany w przyjętych w szkole zasadach oceniania (w sumie 16 propozycji na 216 badanych), przy czym niektóre z nich są niezgodne z prawem oświatowym.

Zdaniem większości uczniów kryteria ocen z zachowania w pełni uwzględniają postawy i zachowania, które należałoby brać pod uwagę. Propozycje zmian (w sumie 6 na 132 badanych) wiążą ocenę z zachowania z ocenami, albo sugerują, że należy brać pod uwagę także zachowania w domu i poza szkołą.

IV REKOMENDACJE

Na podstawie uzyskanych wyników badań można stwierdzić, że uogólniona ocena działań nauczycieli w zakresie przestrzegania zapisów WZO (oceniania) i wsparcia wystawiona przez uczniów i ich rodziców jest wysoka. Wskaźniki sukcesy zostały w większości osiągnięte. Jednak można wskazać obszary, które wymagają zintensyfikowania działań naprawczych. Dlatego też w kolejnym roku szkolnym należy:

1. Zobowiązać wszystkich nauczycieli do rzeczowego i zrozumiałego dla uczniów precyzowania wymagań odpowiadających kryteriom oceniania oraz systematycznego przypomnienia i odwoływania się do treści WZO w ciągu roku szkolnego.
2. Dokonać ewaluacji PZO.

Każde PZO powinno zawierać w szczególności opis :

- sposobów realizacji podstawy programowej
- wymagań edukacyjnych z danego przedmiotu z podziałem na klasy (podstawa programowa

² Podają za: A. Chmielecka; Co nas motywuje do nauki?; <https://sowka-jezykiobce.pl/motywacja-do-nauki-co-nas-motywuje/>

znajduje się na stronie szkoły)

- narzędzi pomiaru osiągnięć uczniów i przypisane im wagi
 - obszarów aktywności uczniów ocenianych w czasie lekcji
 - sposobów wystawiania oceny śródrocznej i rocznej
 - pracy z uczniami o szczególnych potrzebach edukacyjnych
 - sposobów gromadzenia informacji o osiągnięciach uczniów
 - sposoby uzasadniania ocen
 - sposobu ewaluacji PZO
3. Istotne jest aby o wymaganiach edukacyjnych przypominać przed każdym nowym działaniem poprzez np. każdorazowe formułowanie celów lekcji w języku ucznia.
 4. Przestrzegać systematyczności w ocenianiu, ilości sprawdzianów przeprowadzanych w ciągu dnia i w tygodniu oraz terminowego oddawania prac pisemnych.
 5. Udzielać wyczerpującego komentarza pisemnego lub ustnego do wystawionej oceny i bezwzględnie przestrzegać przygotowania Informacji Zwrotnej do napisanych prac klasowych. Komentarz (ustny czy też pisemny) musi zawierać wszystkie elementy wymienione w przepisach prawa oświatowego.

Przypomnienie: *rozp. MEN, § 12 Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć*) i należy o tym bezwzględnie pamiętać.

6. Nadal oceniać zróżnicowane zachowania/aktywności/formy wypowiedzi uczniów, jednak częściej niż dotychczas oceniać inne formy aktywności uczniów niż wypowiedzi pisemne, w tym aktywność na lekcji.
7. Pracować nad doskonaleniem umiejętności takiego uzasadniania ocen, by spełniała ona swoją funkcję motywującą. Rozważyć przeprowadzenie szklenia RP w tym obszarze.

Przypomnienie: *Prawidłowe, mądre ocenianie musi podsumować wysiłek dziecka i jego postępy rozpatrywane w kontekście indywidualnego rozwoju i możliwości. Tylko taka ocena, zarówno w przypadku słabszych jak i zdolnych uczniów, ma działanie motywujące.*

8. Każdorazowo przekazywać uczniowi jasne wskazówki, w jaki sposób może i powinien nadrobić stwierdzone braki w sprawdzanej wiedzy i umiejętnościach upewniając się, że nas zrozumiał.

IV ANEKS

Stanowią kwestionariusze ankiet w postaci załączników
Przedstawiono na RP dnia 24 sierpnia 2020 roku